27րդ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7403 28 ՕԳՈՍՏՈՍ 1910

ԾԱՐԱԹ

10 Sept. 1910 27me année N. 7403

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Դուրիւնք եւ չեն տուիր

գովազդագրութեան պայմանները տեսնել Դրդ էջը։

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

10 ՓԱՐԱ

# Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

## ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

### ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍ

«Քաղաքակրթութեան պատմութիւնը պէտքերու սնման պատմութիւնն է», այսինքն թէ մարդկային ցեղը օրքան որ յառաջանայ, պէտքերն ալ նոյն համեմատութեամբ կաճին։ Քաղաքակրթութեան ամենատարբեր խաւերուն մէջ գտնուող անհատներու և աւելի բարձր աստիճաններու մէջ գտնուող ժողովրդի մը պէտքերուն միջև կայ տարբերութիւն մը։ Ամէն՝ առաջինը՝ կարօտ է կենդանեաց հաւասար նիւթական պէտքերու, իսկ միւսը՝ երկրորդը, բարոյական բարձր ու նրբացած պէտքերու։ Ահա այս երկրորդին համար անհրաժեշտ բարձրագոյն պէտքերն ալ ոչ այլ ինչ են բայց եթէ Գրականութիւն և Գեղարուեստ։ Գրականութիւնը որ կը բնանք ըսել թէ կը ներկայացնէ ժողովրդի մը մտաւորական, ընկերային և բարոյական վիճակը, մեր մէջ դեռ բաւականացուցած չէ իր մուտքը քան գեղարուեստը։ Հայ գրականութիւնը, ինչպէս յայտնի է, մերթ եղած է փայլուն և մերթ ալ կայուն, ահա այս Դ. շրջանը— ինչպէս որ որակած էր Գ. Խոսրով—կրնանք համարել ոչ-գրական շրջան մը, զի ինչպէս որ կը հակնանք օրական թերթերու եւ պարբերականներու ընթերցումէ, այժմ բոլորովին անձնատուր ենք եղած սին հարցերու վիճաբանութեանց։ Երբ աչքի առջեւ ունենանք Հայուն գրական գործեալկերպը անցեալ շրջանին մէջ, շատ մեծ տարբերութիւն մը կը տեսնենք այժմեանին բաղդատմամբ։ Հոս չեմ ուզեր մի առ մի թուել եղած հրատարակութեանց տարբերութիւնները որոնց մանրամասնաբար պատկերացումը վիճակած է տալ եկան տեսութիւն ընող գրագէտ-լրագրողներու։ Միայն այս տողերովս սա կուզեմ դիտել տալ որ թէեւ կայ գրական դէպքերու ոտաւոր թիւ մը, սակայն դժբախտաբար հետզհետէ պակսելու վրայ է արտադրելու տենչը։ Սկսնակները են որ հրապարակ կուգան փոխան այն հոյակապ դէմքերուն որոնց պէտքը յոյժ զգալի է այժմ։ Գրականութեան այժմու մակարդակը չգոհացներ Հայը և ասոր ալ գլխաւոր պատճառը կրնանք համարել գրականութեան ծաւալման միջոցներու անբաւականութիւնը։ Հին ռէժիմեան բըռնակալութեան շրջանին մէջ քիչ թէ կ'ընէին ուսուցիչին քերականական բացատրութեանց, սակայն իրենց մէջ չեր նշմարուեր ընական տենչ մը, թափանցելու համար լեզուի բոլոր դաղտնիքներուն։ Աշակերտներէն մին ալ օգտուելով ուսուցչին տկարութենէն, շատ իրաւացիօրէն կը հարցնէր թէ ի՞նչու պիտի ստիպէր գրաբար լեզուն, քանի որ անոր օգտակարութիւնը բոլորովին դադրած էր գոյութիւն ունենալէ։ Շատ իրաւունք ունէր աշակերտը այդ կերպ մտածելու, քանի որ վարժապետը չէր տուած լեզուին ճաշակը եւ չէր պատրաստած այն դեռինը որուն վրայ պիտի հիմնէր իր դասախօսութիւնը։ Այսպիսի տխուր օրինակներ բաղձալի էր որ նուազէին այս դպրոցական վերամուտի տարին և մեր Ուսումն. խորհուրդն ու հոգաբարձու անդամները քիչ մը ուժտային հայ լեզուին ուսուցման, արժանաւորագոյները պաշտօնի կոչելով։ Մեր վարժարանաց—մանաւանդ երկրորդական—մէջ պէտք է հատատուին դասընթացքներ ուր ուշադրութիւն ընծայուի գրելու արուեստին, որով գրականութեան կոչում ունեցողները պատեհութիւն ունենան ջիղ ու կորով մտցնելու իրենց գրութեանց մէջ։ Այսպէս քիչ ժամանակի մէջ գրական վարպետներու սկսնակ մտքերու փոխադարձ աշխատութենէն ձեռք կը բերուի բեղուն արդիւնք։

Ինչպէս գրականութիւնը, նոյնպէս այս շրջանին մէջ աւելի անտեսուած է գեղարուեստը, այսինքն զարգացումը ամէն անհատի մէջ գոյութիւն ունեցող գեղեցիկի զգացումին։ Գեղարուեստի սիրահար պատանիներ տեսնելով իրենց հանդէպ ցոյց տրուած պաղ վերաբերումը, յուսահատութեան մատնուելով, ոմանք կը դիմեն օտար երկիրներ, հոն փայլեցնելու համար իրենց տաղանդը, և ոմանք ալ միջոցներու չգոյութենէն տարուբեր, կը ստիպուին իրենց մէջ գեղեցիկի ճաշակը մարել և մարմնաւորիլ չուկայիկ գործերու մէջ։ Ուստի գեղեցիկի ճաշակ, կը նշանակէ բաց աչքեր ունենալ ու ականջներ և հոգի՝ բնութեան և մարդկային արուեստի կատարելութեանց առջեւ։ տեսնել փափաքիլ չքեղ ապարանք մը, նկարչական հրաշակերտ մը և կամ բերկրանքով կարդալ գրական կտոր մը։ Ինչպէս որ պէտք ունինք հացի մեր մարմնոյն սնուցման և գրքերու մեր մտային զարգացման համար, նոյնպէս պէտք ունինք գեղեցիկի ճաշակին՝ մեր արդի ամենարարձր զգացումները մշակելու համար։ Թատրոնը, որ գեղարուեստի բոլոր ճիւղերու կեդրոնն է, կոչուած է ժողովրդի կեանքին առաջնորդն ըլլալու և որ հաճոյք պատճառելով հանդերձ կը ծառայէ նաեւ հրահանգիչ դասեր տալու, բեմին վրայ հանելով զանազան ազգերու բարքերն ու նկարագիրներու պատկերացումը։ Թատրոնի հանդէպ ցոյց տրուած պաղ վերաբերումը կը հաստատէ մեր վերեւ յիշած թերութիւնները, այնպէս որ չատեր կեանքի իրականութիւնները ուսումնասիրելու տեղ հոլանի կուրծքեր և կեսամերկ սրունդներ տեսնել կը փափաքին նոյն այդ թատրոնին մէջ։ Թատրոնը եթէ իր նրպատակին ծառայէ, կրնանք ըսել թէ ամենէն կրթիչ ու աղնուացուցիչ ազդակներուն մէկն է։ Աւելի չեմ ուզեր խօսիլ թատրոնի և գեղարուեստի այլ ճիւղերուն վրայ որոնց վրայ արդէն շատ է գրուած։ Միջոցներ անհրաժեշտ են այս երկու ճիւղերուն մը-չակման համար։ Մեր թուրք հայրենակիցները տեսէք ի՞նչ մեծ համբաւութեամբ կարտադրեն գրական կտորներ, ունին պարբերականներ եւ զանազան դիրքերով և զանազան ուղղութեամբ։ Մեր մէջ կասած է այդ խանդը։ մենք որ աւելի պէտք և յարմարութիւն ունինք այս տեսակ հրատարակութիւններ ընելու, անտարբեր՝ չենք մտածեր այս անհրաժեշտութեանց վրայ։ Ժամանակիս կը զոհենք իրար ձաղկելով, դատափետելով։

Երբ այս օրերս մեկ քանի երիտասարդ ձեռնարկուներու նախաձեռնութեամբ կ'առնուի նախաձեռնը հայ թատերական ընկերութեան, երկար ատենէ իվերպէտք զգալի եղող ձեռնարկն է որ իրականութիւն կը գտնէ, ձեռնարկ մը որ արժանի է ամէն տեսակ օժանդակութեանց։ Փափաքելի է որ գրական հրապարակի վրայ տեսնուած ու գիտուած այն ունակութիւնը, որ է կատարուած աշխատութիւններուն չհաւնելու տխուր հակամիտումը, այս տեսակ ձեռնարկներու մէջ մուտք չգտնէր և մէկ կողմ թողլով անձնական «եսներ, ուժ տրուէր համանման ձեռնարկներու գործնականացման։ Նաեւ ինչպէս որ միշտ կը չեշտէ, Արտաչէս Յարութիւնեան, բաղձալի իրողութիւն մը պիտի ըլլայ մեզ համար հրատարակութիւնը տարեկան զուտ գրական հաւաքածոյի մը։

Ահա այսպիսի լուրջ ձեռնարկներու թիւը օրըստ օրեան աճումն է։ Ինչպէս որ մեր գրականութիւնը և գեղարուեստը որոնց միացումով կը ստանանք ճաշակը գեղեցկին բարիին ու ճշմարիտին, որոնց միութենէն որ պիտի ներդաշնակուի կատարեալ կեանքը։

## ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

### ՍԵՐՊԻԱ

Նիշի մէջ երկու տարիէ ի վեր լոյս կը տեսնէ Սերպոյ կարեւորագոյն գիտական հրատարակութիւնը, «Տարմացայքահ Նովինց» (գեղագործական լրագիր), որ պաշտօնաթերթն է սերպ գեղագործներու ընկերութեան, և կարեւոր ազդակ մը՝ սերպ գիտական դասաւորակութեան համար։

Ցառաջիմական երեւոյթ մը, զոր տեսայ պալքանեան երկիրներուն մէջ, արհեստակցական միութիւններու մասին է։ Սոֆիոյի մէջ արդէն տեսած էի պուլկար երկաթուղիներու պաշտօնէութեան լրագիրը, Թեսալոնիկայեցի Սագիանիին 1907ին հիմնուած չաբաթաթերթ մը։ Նիշի գիտական հանդէսն ալ տեսնելով, որ անշուշտ միակը չէր իր տեսակին մէջ, շատ հապաշտան ձեռնարկներու համար եռանդ մը նշմարեցի այս երիտասարդ երկիրներուն մէջ, լծակցելու ձգտում մը, և կազմուած միութիւնը պաշտպանող ձայներու գերակշիռ նշանակութեան բարձրացում մը։ միւս կողմէ, անուրանալի է թէ այն զօրաւիգը զոր իւրաքանչիւր արհեստաւոր կը գտնէ իր թերթին մէջ, և այն օգուտը որ յառաջ կուգայ շահերուն, իրաւունքներուն փոխադարձ օգնութենէ, առաջին քայլն է դէպի բարւոքումը աշխատաւորութեան ճակատագրին։

Ու կը մտածեմ թէ մեր երկրին մէջ ո՛չ միայն չկան այսպիսի հրատարակութիւններ, այլ մեր Խորհրդարանը, անցեալ տարի, նոյնիսկ սէնտիքաներու կազմութիւնը արգիլող օրէնք մը քուէարկեց..., որ սակայն անհետեւանք մնաց բարեբախտաբար։ Ու պէտք էր որ այդպէս ըլլար, որովհետեւ շահակցող օգտակարդիր զանգուածներուն առջեւ խոչընդոտ կանգնելով չէ օր մեր անտեսական վերականգնումը իրականացած պիտի տեսնենք. մենք ալ պիտի ունենանք մեր սէնտիքաները, և անոնց իբր անմիջական հետեւանք, syndicaliste հրատարակութիւններ։ Ինչ որ տեսայ Պուլկարիոյ կամ Սերպիոյ մէջ, աւելի նոյն երկիրներու քաղաքական հասունութեան կը վերագրեմ, որմէ զուրկ ենք այսօր։ բայց խրատում պիտի չուշանայ մեր մէջ. մեծ գոհունակութեամբ իմացայ նեի Ասորէն, թէ Սեբաստիոյ առեւտրական պաշտօնէութեան միութիւնը սկսած է հրատարակել չաբաթաթերթ մը՝ Թէոնիմանը Միւսաֆսիմիոյ։ այս ձեռնարկին որ գնահատելի է, պէտք է մաղթել նաեւ յաջողութիւն։

* * *

Իբրեւ Սերպիոյ լուսագոյն քաղաքներէն մէկը, պէտք էր քանի մը օր անցընել Նիշի մէջ, պատմական եւ գեղեցկագիտական Նիշը տեսնելու համար. բայց հեռաւոր օրը արշալոյսին, ժամը 6ի կառամատուցմով սարսռուած էի Վրանիա մեկնիլ, հարաւային Սերպիա, լեռնաշղթայի մը խորը թաքնուած զուրբերիական հեղաուէտութեամբ գեղեցիկ քաղաքը, որուն հանքային անուան ջուրերը վեց ամիս այս նկարչագեղ լեռներուն մէջ ելի հիւրընկալին հարազատ օտարականներ։ Ուստի պատրաստ ժամանակ չկար, հազիւ կարելի անցնելու տան հոս ու հոն խուսափուկ ակնարկներ կը նետէի միայն, բայց առաջին տարիով այս ամենքը գալ տեսնելու եւ պարտելու հաւատաս առաջադրութեամբ,—որովհետեւ Նիշ եւ Վրանիա իրարմէ երեք ժամ հեռու են միայն,— այս անգամ ո՛չ թէ օտարականի մը դեղեւումով, այլ սերպ լեզուին ընտելացած, սերպ չեշտին տիրացած, այս հանդարտ, բարի, զուարճաբեր ժողովրդեան բարքերուն մտածած՝ աւելի մտերմօրէն վայելելու համար ամէն բան։

Մեծ յուզում մը կայ կայարանին մէջ. ըսի արդէն թէ Նիշ՝ մեկնակէտն է քանի մը կարեւոր գիծերու, որով հիւսիսային Սերպիա (Պէլկրատ, Նոպատ եւն.) ուանկէ վեր՝ Աւստրիա, եւն., կամ դէպի հարաւ (Էսքիսքովց, Վրանիա) ու անկէ վար Տաճկաստան (Սքիւպ, Սելանիկ) մեկնող ճամբորդներ խռնուած են. այր, կին, տղայ, երիտասարդ տարազներով մարդիկ, բալորն ալ սերպ, քաղաքացի կամ գիւղացի, որոնց անհոգ բարի քրքջիչները տեսնելով դիւրակերպիկ, բարեբախտ ժողովուրդ մը կը կածես։

Սերպ ժողովուրդը այդպէս չէ սակայն իրականին մէջ. արդարեւ այն տնտեսական յուսի զրուիմբնս ուր կը գտնուի, մաքարին գիներուն բարձրութեան հետեւանքով առաջ եկած սղութիւնը, որով իր տարրական պէտքերուն համար իսկ բանդատուած է վճարելու ամենասուղ գիներ, տնտեսական ճնշումին տակ իմացական, մտաւորական կենսառոյգ կեանքի մը չգոյութիւնը, և յետոյ՝ այս ծոյլ ժողովուրդին մէջ նախաձեռնութեան ոգին բացակայութիւնը՝ որով գերազանցապէս օժտուած է Պալքաններու այն միւս բնիկը՝ Պուլկարիան, խղճալի վիճակ մը ստեղծած են իրեն համար. ու զարհուրելի է մտածել թէ այս կացութիւնը պիտի չբարեփոխուի երբեք, որովհետեւ երկիրը ոեւ է ընդարձակման, յառաջխաղացութեան յոյս չունենալէ զատ, դատապարտուած է ապրելու իր գլխուն վերեւ իբրեւ գամնչեան սուր մը հակող Աւստրիոյ տնտեսական գերիշխանութեան տակ։

ԶԱՆՈՒՈ ՍԱՒՐԻՆԵԱՆ

### ՇՐՋԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

«Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Կրօն. ժողովը այս տարի ևս հարկ տեսաւ գիմանալ թէ կրօնի ուսումը անխիստ կատարուի մայրաքաղաքիս երկաս վարժարաններուն մէջ, եթէ կ'ատանդօրի, որոնք են նոյն դասը տուողները։» Բան այսմ կ'յայտարարեն Ս. Եկեղեցեաց Դեր. Բարոզիչներուն, Արժ. Աւագերէցներուն և Պատ. Թաղ. Խորհրդոյ՝ պահանջուած տեղեկութիւնները փութով հաղորդել Պատրիարքարանին։

Մնամք աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
Եղիշէ Ա. Եպ. Դուրեան

## ՀԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (17)

# ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐԲԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

### ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

#### ԳԼՈՒԽ ԵՐԿՈՐԴ

— Ատուծով կ'ըլլայ, չլսակը ես շատ ուրախացայ լսմանալով, աղջիկը շատ աղնիւ, շատ ուսեալ, շատ բարեկիրթ, շատ ալ սիրուն աղջիկ մըն է, ծնողքն ալ պատուաւոր, հարուստ... վերջապէս շատ յարմար միութիւն մը պիտի ըլլայ... Դուկաս էֆէնտի իմ հին բարեկամս է, արդէն տաներէնցին ալ ես եմ։

— Իրենց մէ՞ իմացաք, հարցուց Անթառամ։

— Չէ, տակաւին իրենց չդացի... ե՞րբ խօսք կապ կը տանիք կոր։

— Տէր հայր, դեռ վերջնական բան մը չկայ, կրկնեց մայրը,... անանկ խօսք մը անցաւ միայն։

— Ձանըմ, ըրէ՛ք լմնցուցէք, քանի որ զաւակդ ամուսնացնելու դիտաւորութեամբ եկած ես շատ յարմար է Ռօզիկը։ Դուկաս էֆէնտին հարուստ մարդ է, հարկաւ մեծկակ դրամօժիտ մըն ալ կուտայ, արդէն պէտք է որ տայ, իրեն պէս մարդ մը ձեզ նման երիտասարդի մը առ նուազն տասը հազար ոսկի տալու է և անշուշտ պիտի տայ...

Տ. Մինասեան շատ լաւ կը ճանչնար Դուկաս էֆէնտին և անոր դրամապաշտութիւնը և վատահ էր որ իր ըսած գումարին նոյնիսկ մէկ երրորդը տալու պիտի դժկամակէր, բայց այս խօսքերով կ'ուզէր պղտորել Կոկիկեանենց միտքը, քանզի կը զգար որ այդ ամուսնական խորհուրդը վիժեցնելու միակ միջոցն էր դրամական դժգոհութիւններ յարուցանելը։

—Միթէ այդքան հարստաստ է կէրկինեան էֆէնտին, հարցուց տիկին Անթառամ։

— Հարկաւ հարուստ է, մանաւանդ որ իր աղջիկն ալ շատ կը սիրէ և ամէն զոհողութիւն յօժարակամ յանձն կ'առնէ անոր համար... մինչեւ հիմա դրամօժիտի մասին խօսք չեղաւ։

— Եւ ոչ մէկ բանի համար խօսք եղած է, պատասխանեց երիտասարդը, ձեր տեղեկութիւնները տակաւին շատ կանխահաս են, տէր հայր։

—Թո՛ղ այնպէս ըլլայ, ըսաւ Տ. Մինասեան, ես կ'աղօթեմ որ իրականանայ... ես կը փափաքիմ որ երիտասարդները, մանաւանդ ձեզի պէս ազնիւ, գործունեայ, պարկեշտ երիտասարդներ ժամ առաջ ամուսնանան, տուն տեղ կազմեն, ընտանիք կազմեն, զաւակներ ունենան... ընտանեկան կեանքի պէս անոյշ բան չկայ, ան է տղամարդի մը հիմը։

— Այնպէս է, շատ իրաւունք ունիս, ըսաւ տիկին Անթառամ։

— Երիտասարդ մը որ ժամանակին չամուսնանար, կը փճանայ, կը մոլորի և օր մըն ալ բոլորովին կը կորսուի... տեսէ՛ք ի՞նչ խելացի մտածում մը ունեցեր էք, տիկին, ձեր զաւակը հոս բերել ամուսնացնելով, Հայ օրիորդի մը հետ, փոխանակ հարս մը առնելու օր ո՛չ մեր բընութեան ո՛չ ալ մեր բարքերուն, մեր աւանդական պարկեշտութեան կը յարմարի... այդպիսի ամուսնութիւնները ճըշմարիտ ապէս կը սիրեմ... Բանկալթիի Սէօգերուն վարժարանը կրթութիւն առած է,... հիանալի ֆրանսերէն կը խօսի և տաղանդաւոր դաշնակահար է... անցած տարի բարեգործական նուագահանդէսի մը մասնակցեցաւ, բոլոր թերթերը մեծամեծ գովեստներ ըրին... Հապա գեղեցկութիւնը, արմաղջ Բերայի մէջ ասոր պէս աղջիկ չգտնուիր... ի՛նչ երիտասարդներ ամուսնութեան խնդրեցին, բայց ծնողքը մերժեց, Արգար էֆէնտի չատ խստապահանջ է և իրաւունք ալ ունի, այդպիսի աղջիկ մը, տասը հազար ոսկի դրամօժիտով, ո և է մէկու մը կա-

ֆրանսուհիի մը պէս ֆրանսերէն կը խօսի, աքանչելի դաշնակ կը զարնէ և հօրն ալ մէկ հատիկն է... այսօր եթէ չնորքով, արժանաւոր փեսացու մը ներկայանայ վատահ եմ որ Արգար էֆէնտի յօժարակամ տասը հազար ոսկի օժիտ կուտայ։ միայն թէ մարդը արժելու է... ճանչցա՞ք Սրմատեան էֆէնտիս։

— Այո՛, Դուկաս էֆէնտին տունը երեկոյթի մը գացեր էինք, անոնք ալ եկած էին։

— Օրիորդ Հերմինէն ալ տեսա՞ք։ Զէք գիտեր ի՞նչ պարկեշտ, խելացի, տանտիկին աղջիկ է, ձեռքս մեծցած է և զաւակիս պէս կը սիրեմ... Բանկալթիի Սէօգերուն վարժարանը կրթութիւն առած է,... հիանալի ֆրանսերէն կը խօսի և տաղանդաւոր դաշնակահար է... անցած տարի բարեգործական նուագահանդէսի մը մասնակցեցաւ, բոլոր թերթերը մեծամեծ գովեստներ ըրին... Հապա գեղեցկութիւնը, արմաղջ Բերայի մէջ ասոր պէս աղջիկ չգտնուիր... ի՛նչ երիտասարդներ ամուսնութեան խնդրեցին, բայց ծնողքը մերժեց, Արգար էֆէնտի չատ խստապահանջ է և իրաւունք ալ ունի, այդպիսի աղջիկ մը, տասը հազար ոսկի դրամօժիտով, ո և է մէկու մը կա-

բելի չէ տալ... տարբեր բան եթէ Լեւոն էֆէնտիի պէս պարկեշտ- պատուաւոր, գործունեայ, խելացի դերքի տէր երիտասարդ մը ըլլայ։

Տ. Մինասեան տակաւին խօսքը շարունակեց նոյն ձեւով. անուղղակի բաղդատութիւններ ընելով, թէ չատ մեղմ ու վարպետ կերպով, Ռօզիկի և Հերմինէի միջեւ եւ միշտ առաւելութիւնը տալով այս վերջնոյն։

Ցետոյ, հրաժեշտ առնելով մեկնեցաւ։

Իր խօսքերը ապաւորիչ եղեր էին, մանաւանդ երիտասարդին և իր մօր նոյն օրուան տրամադրութեանցը պատճառաւ։

— Իրաւ չատ աղուոր աղջիկ էր Հերմինէն ըսաւ Անթառամ իր տղուն, երբոր առանձին մնացին։

— Ի՞նչ կ'ըսես, միտքերնիս փոխենք, պատասխանեց Լեւոն խնդալով։

— Ատիկա քու գիտնալու բանդ է... աղջիկը դուն պիտի առնես, օրը սիրես նէ ան կառնես, միայն թէ մեզի ալ թո՛ղ ապուչի տեղ չդնեն... տես տէր հայրը ինչ ըսաւ, Արգար էֆէնտին տասը հազար ոսկի դրամօժիտ տալու պատրաստ է եղեր իր աղջկան որ ամէն կերպով Ռօզիկէն վար չմնար... ընդհակառակը։

Երիտասարդը չպատասխանեց.

(ԵԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

# ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

### ԴԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

### ՏՐԼՏՆՈՒԹԻՒՆԸ ԴԵՐՄԱՆՅՈՅ.

### ՆԱԻԵՐ ՊԻՏԻ ՇԻՆԵՆ

Տրեսնօքները պէտք է նեռաւին։ Այս տիտղոսին առկ ընկերվարական ֆօրվերձ ստոյգ աղբիւրէ սատցած տեղեկութեանց համեմատ կը հաւատաք թէ՝ գերմանական ինչպէս և անգլիական նաւատորմիղները բոլորովին նոր տեսակէ փոքր զրահաւորներ պիտի չինեն։ Այս զրահաւորները թէ՛ իրենց չինուածքովը և թէ իրենց կազմակերպութեամբը, ոչ միայն պիտի կարենան դէմ դնել Տրեսնօքներուն, այլ նաև աւելորդ պիտի դարձնեն այդ ծովային տիտաններուն գործածութիւնը։ Գերմանական օրկանը կը գրէ. «Բացարձակապէս ստոյգ է որ Անգլիա և Գերմանիա տենդա կերպով կ'ուշատին՝ ժամանակէ մը ի վեր՝ փոքր զրահաւորներ չինել։ Այս զրահաւորները պիտի ծառային յածանաւերը ջնջելու։» Ընկերվարական թերթը հետեւեալ կերպով կ'եզրակացնէ. «Եւ ազգերը զուարթօրէն իրարու հետ պիտի մրցին սպառազինութեանց մէջ և նաւային շինութեանց հողին վրայ ամէն նոր գիւտ միայն վախանը չի պիտի ըլլայ նախորդ նաւային շինութեանց, որոնք միլիառներ արժած են, այլև առիթ մը պիտի ըլլայ նորներ միլիոններ մսսելու։»

# ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

### ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԿԸՔՈՒՄԸ

### ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ

Բարիզէն հասած վերջին հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ օսմ. նոր փոխառութեան մասին թերող անհամաձայնութիւնը հարթուած է։ Ֆրանսական կառավարութեան պայմանները ընդունուած են և փոխառութեան գումարն ալ աւելցուած է։ Օսմ. կառավարութիւնը յանձնարարութիւններ պիտի ընէ ֆրանսական գործարաններուն։ Այս լուրին վրայ, օսմ. արժէթուղթերը բարձրացում ունեցած են Բարիզի սակարանին մէջ։ Հռոմի Իթալի լրագրերը կ'ըսէ թէ թուրք կառավարութիւնը կարեւոր յանձնարարութիւններ պիտի ընէ ֆրանսական, նաւագործարաններուն։ Ցառաջիկայ հոկտեմբերի վերջերը, երկու միլիոն ռվանս մը պիտի ըլլայ օսմ. կառավարութեան։

*** Նոյն Ֆրայէ Բրեսք կ'ըսէ թէ թուրքիա կ'ուզէ 12 միլիոն ոսկիի նոր փոխառութիւն մը կնքել Ֆրանսայի մէջ։ Օսմ. Կայս. Պանքան պիտի գանձէ հասոյթները։

*** Օսմ. եվմական նախարարութեան խորհրդական Պ. Լօրան մասնագրութիւն ունի իր այժմեան պաշտօնէն հրաժարելու։ Սակայն Պ. Լօրան մասնագիր է Պոլիս գալու։

*** Նպարքոս Հագգը փայա եվմական նախարար Պ. Թօյլերի այցելելով, երկար ու խիստ բարեկամական տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

*** Բարիզէն կը հեռագրեն թէ Հագգը փայա յայտարարած է որ անպատեհութիւն մը չի տեսներ մաքսային հարցերը Օսմ. Կայս. Պանքային յանձնուելուն մէջ։ Միւս կողմէ ֆրանսական կառավարութիւնը բաւարար նկատելով այդ երաշխաւորութիւնը, արտաքին գործոց նախարարութիւնը հաւանութիւն պիտի յայտնէ օսմ. փոխառութիւնը Բարիզի սակարանին մէջ ընդունելու համար։ Սակարանին մէջ կը հաւատուի թէ այդ համաձայնութիւնը ձեռք բերուած է Պ. Ռուվիէի միջնորդութեան շնորհիւ, ինչ որ ցոյց կուտայ ֆրանսական կառավարութեան լաւ տրամադրութիւնները Թուրքիոյ նկատմամբ։

*** Բարիզեան մէկ քանի թերթեր կառավարութենէն չը խնդրեն որ ֆրանսական ճարտարագործութեան համար առաւելութիւններ ձեռք բերուին Բարիզի մէջ օսմ. նոր փոխառութիւն մը չրջաբերութեան հանելէ առաջ։

### ՊՈՒԼԿԱՐ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Գոսովոյի կուսակալին կողմէ ներքին գործոց նախարարութեան քաշուած հեռագրի մը համաձայն, պուլկար գաղթականները գաղտնապէս Մակեդոնիա կը մտնեն, իրենց զէնքերը պահելով։ Այդ փախստականներուն մէկ մասը ձերբակալուած է սահմանագլխի զինուորական իշխանութեանց կողմէ։ Կուսակալը կը խնդրէ որ կառավարութիւնը Պուլկարիոյ ուշադրութիւնը հրաւիրէ այդ մասին։ Բրեքորեց կ'ըսէ թէ այս օրերս Մակեդոնիա պիտի դառնան պուլկար փախստականները։ Որոշուած է որ փախստականներուն անցքը տեղի ունենայ սա կէտերուն վրայէն. Դապաշտ, Բօյարին և Կուչէվօ։

*** Պալքան կ'ըսէ թէ մակեդոնացի փախստականները մեծ ցոյց մը ըրած են Սոֆիայի մէջ։ Մայրաքաղաքին փողոցները պատելէ յետոյ, նախարարապետ Պ. Մալինովի բնակարանին առջեւ գացած և գանգատած են թէ ամիսէ մը ի վեր կը խարեն զիրենք, քանի որ իրենց ծննդավայրը չեն ղրկուած տակաւին։ Պ. Մալինովի յանձնարարած է որ քիչ մըն ալ համբերին։

*** Թրակիոյ և Մակեդոնիոյ պուլկար քոմիտէները յայտարարութիւն մը հրատարակելով, Սոֆիայի ժողովրդեան հայրենասիրական զգացումներուն կոչ ուղղած են և դրամական նպաստ կը խնդրեն։

### ԴԱՆՉԱՁՈՒՆ ՏՈՄՍԵՐԸ

Ասկէ առաջ ծանուցինք թէ գանձային տոմսերու մասին առաջարկներ եղած են եվմական նախարարութեան։ Այդ լուրը կը հաստատուի հիմա։ Օսմ. Ազգ. Պանքան 500,000 օսմ. ոսկիի փոխառութիւն մը ըրած է եվմական նախարարութեան, գանձային տոմսերու փոխարէն։ Մինչեւ հիմա մէկուկէս միլիոնի գանձային տոմսեր չրջաբերութեան հանուած են. եթէ հաշուին մէջ դնենք նաեւ Պանք որ Սալոնիքի հետ բացուած հաշուընթացը, այն առեն երկու միլիոն ոսկիի պիտի բարձրանայ գանձային տոմսերուն արժէքը։ Երեսփ. ժողովը եվմացոյցը վաւերացուցած առեն կառավարութիւնը արտօնեց 3 միլիոն ոսկիի գանձային տոմս չրջաբերութեան հանելու։ Դեռ կը մնայ մէկ միլիոն ոսկիի գանձային տոմսերու չրջաբերութիւնը։ Անգլիացի և պելճիքացի դրամատէրերու կողմէ առաջարկներ եղած են այդ գումարին համար, բայց եվմական նախարարութիւնը ուզէ պատասխան չէ առած տակաւին։

### ՊԱՏԻՐԱՐՔՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌՈՒՆՁՆԱՆՇՆՈՐՀՈՒՄՆԵՐԸ

Իսօյի խմբագիրներէն մէկը տեսակցած է Պուլկար Էկզարքին հետ, որ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է Դուրեան Ս. Պատրիարքին հետ ունեցած տեսակցութեան մասին. «Իմ այցելութիւնս քաղաքավարական պարզ հանդամանք մը ունէր։ Սոֆիա գտնուած միջոցիս չէի կրնար ըստ սովորութեան շնորհաւորել զինքը՝ պատրիարքական աթոռ բարձրանալուն առթիւ։ Այս պարականութիւնս կատարեցի երէկ, և առաջին անգամ էր որ կէս ժամ խօսեցայ Պատրիարքին հետ, կրօնքի և եկեղեցիի վերաբերեալ խնդիրներու վրայ։ Այս տեսակցութենէն սա տպաւորութիւնը կրեցի թէ Ն. Սրբազնութիւնը քիչ մը վերապահութիւն ցոյց տալու, բայց Հայոց Պատրիարքարանը համիտիա է որ քրիստոնեաները անկախ դիրք մը բռնեն դպրոցական խնդրին մէջ։ Դալով վիճելի եկեղեցիներու խնդրոյն, եռ պարզեցի Էկզարքարանին կարծիքը, ըսելով թէ հեռու չէ այն օրը, ուր կատարեալ համաձայնութիւն պիտի գոյանայ Ցունաց Պատրիարքարանին հետ։ Սա արտաւորութիւնը ունեցայ որ Հայոց պատրիարքարանը չատ մը կէտերու վրայ համաձայն է կրօնական միւս կեդրոններու հետ առանձնաշնորհումներու խնդրոյն մէջ։ Իսօյի խմբագիրը հարցուցած է թէ ինչ է Էկզարքին կարծիքը Ցունաց Պատրիարքարանին և Բ. Դրան միջեւ ծագած խնդրոյն վրայ։ Էկզարքը պատասխանած է թէ ուշադրութեամբ կը հետեւի այս պայքարին, և համոզում գոյացուցած է թէ Ազգ. Ժողովին գումարումը աւելի խորունկ պատճառներ ունի։ Վիճելի եկեղեցիներու խնդիրը չէ միայն որ վիճաբանութեան պիտի դրուի Ազգ. Ժողովին մէջ։ Կ'երեւի թէ ուրիշ լուրջ խնդիրներ ալ, որ վերջերս երեւան եկան, հոն պիտի ծեծուին, ինչպէս դպրոցական խնդիրը, քրիստոնեաներու զինուորագրութեան խնդիրը, և ընդհանուր կերպով՝ պատրիարքարանին առանձնաշնորհման խնդիրը։ Այս խնդիրները մեզ ալ կը չահագրգռեն, հետեւաբար Էկզարքարանին կարծիքը յայտնի է։ Հաճոյացած եմ թէ Ցունաց Պատրիարքարանը, որ կը պայքարի առանց խարութեան, բոլոր քրիստոնեաներուն առանձնաշնորհումները պաշտպանելու համար, պիտի յաղթանակէ այս անգամ ալ, ինչպէս յաղթանակեց ուրիշ անգամ։ Դպրոցական խնդրին մէջ Էկզարքարանին ընթացքը պիտի ըլլայ Ցունաց Պատրիարքարանին ընթացքը։ Կառավարութեան կրթական ծրագիրը նոյնիսկ մեր ազգութեան կ'ըսպառնայ, որով չենք կրնար ընդունիլ զայն։ Այս խնդրին վրայ Էկզարքարանին կարծիքը սա է թէ անվթար պէտք է մնայ ազգութեանց կրթական դրութիւնը, միւս կառավարութեան հակակշիռին ներքեւ գտնուելով։ Կրթութիւնը պիտի որուի նախակրթարաններուն և երկրորդական վարժարաններու մէջ ազգային լեզուով։ Թուրքերէն պիտի ուսուցուի գիմնազիոններու մէջ իբր օտար լեզու, ինչպէս մինչեւ հիմա։ Դալով օտարախօսակ ուսուցիչներուն խնդրին, կառավարութիւնը թագրիրով մը հրամայեց մեզ որ անոնք արձակուին, բայց տեղերնին պիտի մնան։ Կառավարութիւնը ուզեց նաեւ ցանկը այն ուսուցիչներուն, որոնք, լաւ ուշադրութիւն ըրէք, լոկ գիմնազիոններուն մէջ դաս կուտան։ Մեր նախակրթարաններուն բոլոր ուսուցիչները օսմանեան հպատակ են։ Դալով զինուորագրութեան խնդրին, ուրիշ պատրիարքարաններու հետ նոյնն են քրիստոնեայ զինուորներուն կեանքին վրայ Էկզարքարանին ստացած տեղեկութիւնները։ Զինուորագրութեան խնդիրը ամենուն համար կարեւոր է, որովհետեւ ո՛չ միայն մեզմէ առին մեր ազգութեան ամենէն կայտառ ու ախտասէր տարրերը, այլ և այս ե բիտասարդները կրօնական իշխանութեան հսկողութենէն բոլորովին հեռու կը մնան։ Շատ մը առաջարկներ ներկայացուցան Ֆէնէրի Պատրիարքարանին, Էկզարքարանին ու քաղաքական քլիւպներուն կողմէ քրիստոնեաներու զինուորական ծառայութեան վրայ, բայց ամենքն ալ մերժուեցան։ Խնդիրը կարեւոր է, և հետեւաբար պէտք չէ առկախ մնայ։ Այս խնդրին, ինչպէս նաեւ ուրիշ խնդիրներու մէջ էկզարքարանը համամիտ է Պատրիարքարանին։» Ի վերջոյ Էկզարքը ըսած է թէ այս պարագային մէջ ամենէն սպասելիչ կէտը սա է որ յոյն Պատրիարքարանը առանձնաշնորհումներու համար մղած պայքարին մէջ կ'աշխատի է չան բոլոր քրիստոնեաներուն, որոնց օժանդակութիւնը կրնայ վայելել ամէն վարկեան։

### ԿՐԾԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Հաւատամ աղբիւրներէ կը ծանուցուի թէ օսմ. կառավարութիւնը որոշած է պաշտպան տէրութեանց չպատասխանել կրեսացի երեսփոխաններու ընդունելութեան մասին։ Կանխատես է այն լուրը թէ Բ. Դուռը այդ մասին պատասխանած ըլլայ տէրութեանց։ Առջի օր, Մ. Ա. Յ. կուսակցութեան նախագահ Խալիլ պէյ արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ այդ խնդրին

---

ԱՐԵՒԵԼՔ»ԻՆ ԹԵՐԹՕՆ (146)

## ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏՈՒՄԱ

# ԿՈՄՍ ՄՈՆԹԷ-ՔՐԻՍԹՕ

ԺԱ.

### ՀՌՈՄԱՑԵՑԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ

«Բարիլին մէջ մեծարանքներու առարկայ եղաւ Թէրէզա. հովուհին կը նախանձէր Սան-Մէլիէլ կոմսին աղջկան վրայ, բայց չենք համարձակիր ըսելու թէ Բարմէլա ևս չէր նախանձեր Թէրէզայէն։

« Գէղանի պարակիցը անվերջ մեծարանքներով Թէրէզան առաջնորդեց հոն, ուրկէ առած էր. Լուիճի հոն կ'ըսպասէր։

«Հակասարին առեն Թէրէզա քանիցս ակնարկներ նետած էր Լուիճի վրայ. ամէն անգամուն ալ անոր դէմքը կծկուած ու ժժգոյն տեսած էր։ Նոյն իսկ անգամ մը, դանակին չեղբը, կէս մը պատեանէն դուրս հանուած, մոայլ չող մը արձակած էր Թէրէզայի աչքերուն առջեւ։

«Ուստի գողալով մտաւ սիրահարին թեւը։

«Բաարիլը ամենամեծ յաջողութիւն գտաւ եւ ակներև փափաք մը կար զայն կրկնելու. Բարմէլա միայն կը հակառակէր. բայց Սան-Մէլիէլ կոմսը իր աղջիկն այնքան գողար կերպով խնդրեց քաարիլին կրկնումը որ իվերջոյ Բարմէլա հաւանեցաւ։

«Ընդհուպ պարող երիտասարդներէն մէկը յառաջացաւ Թէրէզան հրաւիրելու համար, առանց օրու անկարելի էր որ հակապարը տեղի ունենար. բայց նորառի աղջիկը անհետացած էր արդէն։

«Արդարեւ, Լուիճի ուժ չէր ունեցած երկրորդ փորձի մը ենթարկելու ինքզինքը. կէս մը համոզելով, կէս մը բռնութեամբ, Թէրէզան տարած էր պարտէզին մէկ անկիւնը։ Թէրէզա ակամայ տեղի տուած էր, բայց երիտասարդ հովիւին այլայլած դէմքը և անոր լռութիւնը տեսնելով, որ երբեմն կ'ընդմիջուէր ջղային սարսուռներով, հակցած էր որ արտակարգ բան մը կար անոր էութեան մէջ։ Ինք Թէրէզա ալ ներքին վրդովումէ մը զերծ մնացած չէր, և առանց գէշ բան մը ըրած ըլլալու, կ'ըմբռնէր որ Լուիճի իրաւունք ունէր մեղադրելու զինքը. ինչ բանի մասին. ինք ալ չէր գիտեր. բայց կը զգար որ արժանի էր այդ մեղադրանքներուն։

«Սակայն ի մեծ զարմացում Թէրէզայի, Լուիճի ձայն չհանեց և բերնէն խօսք մը չելաւ երեկոյթին տեւողութեանը։ Երբ գիշերուան ցուրտին պատճառաւ հրաւիրեալները պարտէզներէն քաշուեցան և վիլլային դռները գոցուեցան, անոնց եռին ներքին խրախճանութիւն մը կատարելու համար, Լուիճի առաջնորդեց իր սիրուհին։ Թէրէզա տուն մտած միջոցին, Լուիճի հարցուց.

—«Թէրէզա՛, ինչ բանի վրայ կը խորհիր, երբ Սան-Մէլիէլ կոմսուհին դիմաց կը պարէիր։

«—Որտեղս սա էր որ կեանքիս կէսը վրայ տալու չպիտի քաշուէի, Բարմէլայի դգեստին պէս զգեստ մը ունենալու համար, ըսաւ Թէրէզա, իր հոգիին բոլոր դակ անկեղծութեանը։

«—Պարակիցդ ինչ կ'ըսէր։

«—Կ'ըսէր թէ ինչ կախում ունէր այդ բանը, բաւ էր որ բառ մը ըսէի, ունենալու համար զայն։

«—Իրաւունք ունէր, պատասխանեց Լուիճի։ Իրաւցնէ այդչափ կը փափաքիս ունենալ։

«—Այո՛։

«—Շատ լաւ. պիտի ունենաս։

«Մաղկաթի աղջիկը, զարմացած, գըլուխը վեր առաւ, հարցափորձելու համար Լուիճին. բայց այս վերջինին դէմքը այնքան մռայլ ու սոսկալի արտայայտութիւն մը ստացած էր որ խօսքը առանցաւ չըրթունքներուն վրայ։

«Մնաց որ, այդ խօսքերը ընելէ յետոյ, Լուիճի հեռացած էր։

«Թէրէզա աչքերով հետեւեցաւ անոր, մեքենի մէջ, ա՛րքան որ կրցաւ նշմարել։ Երբ անհետացաւ ան, հառաչելով ուսն դարձաւ։

«Մթնշաղն գիշերը մեծ դէպք մը պատահեցաւ, անշուշտ սպասաւորին մէկ անխոհեմութեանը հետեւանքով, որ մոռցած էր լոյսերը մարելու. հրդեհ ծագեցաւ Սան Մէլիէլ վիլլային մէջ, Բարմէլայի յարկաբաժինին յարակից մասէն։ Գիշերուան մէջ նոր շնորհը կը հանդարտնալով, անկողնէն վար ցատկած ու իր սենեկազգեստին մէջ փաթթուած էր, փորձելով դռնէն խոյս տալ. բայց նըրբանցքը, ուրկէ պիտի յառաջանար, բոցերուն ճարակ եղած էր արդէն։ Ուստի իր սենեակը դարձած և օգնութիւն աղաղակած էր. այդ միջոցին պատուհանը բացուելով, որ գետնէն քսան տաք բարձր էր, գեղջուկ երիտասարդ մը ներս մտած, Բարմէլան թեւերուն մէջ առած, ու գերմարդկային ուժով և ճարպիկութեամբ մը, մարմանդին վրայ փոխադրած էր զայն, մանկամարդ աղջիկը նուաղած էր հոն։ Սթափելուն, հայրը իր առջև կանգնած գտած էր Բարմէլա։ Բոլոր ապաստարանները շրջապատած զինքը, օգնութիւն կը հասցնէին։ Վիլլային ամբողջ մէկ թեւը այրած էր. բայց ինչ փոյթ, քանի որ Բարմէլա ազատած էր։

«Ամէն կողմ փնտռեցին Բարմէլայի ազատարարը, բայց երեւան չելաւ ան։ Գալով Բարմէլայի, այնքան այլայլած էր որ ազատարարին դէմքը չէր կրցած միտքը պահել։

«Կոմսը չատ հարուստ էր և հրդեհին պատճառած վնասը կարեւորութիւն չուներ իրեն համար, մանաւանդ որ Բարմէլա հրաշքով ազատած էր, ինչ որ Նախախնամութեան մէկ նոր շնորհը կը համարէր քան թէ իրական դժբախտութիւն մը։

«Յաջորդ օրը, ասլորական ժամուն, Թէրէզա և Լուիճի անտառին եզերքը

---

Իտալական դեսպանատան առաջին թարգմանը նոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բերայի կառավարիչին հետ։

*** Հռոմի օսմ. դեսպանը իր կառավարութեան ցուակցութիւնները յայտնած է Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան, Թրքանէի միջադէպին առթիւ։

### ՍԻՄԷՆԻ ՄԷՋ

Մէտինէի միութեարիքը կը հեռագրէ թէ վէճապները հաշտուած են Բէպնէլ-Բաշիսի հետ։

*** Եէմէնէն օգոստոս 21 թուականով հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բէրիմի մէջ տեղացած յորդառատ անձրեւներուն հետեւանքով, 6 տուն և 2 խան փլած են ու Սէաէ գիւղին մէջ հեղեղները քշած տարած են երկու ուղտեր։ Կենդանիները խեղդուած և անոնց վրայ գտնուած ապրանքներն ալ մեծապէս վնասուած են։

### ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀՕՐԱՆԻ ՄԷՋ

Շեյխ Մուհամմէտ-էլ Էթրաշ, միւրզի պատերէն մէկը, Նամակ մը ուղղելով արաբական Թերթի մը, կ'ըսէ թէ Տիւրզիները գէշ դիտաւորութիւն չունին, և թէ անոնք հաւատարիմ են կառավարութեան։ Շեյխը կը յայտարարէ թէ Սամի փաշայի արշաւանքը պէտք չունի Տիւրզիներուն հետ չփոխուելու, քանի որ անոնք այժմէն հնազանդութիւն կը յայտնեն։ Սամի փաշա չազդուիր այդ խօսքերէն։ Առայժմ իր բանակատեղին հաստատած է Տէրքայի մէջ։ Երեսուն երկու վաշտերէ կը բաղկանայ արշաւախումբը, որուն մէջ կը գտնուին քառասուն չափ Ցոյներ։ Այս վերջիններուն հրաման տրուած է կիրակի օր Դամասկոս երթալու՝ իրենց կրօնական պարտաւորութեանց կատարման համար։ Անտիոքի պատրիարքը ընդունելով այդ զինուորները, հարցումներ ըրած է զինուորական կեանքին վրայ։ Ցոյն զինուորները յայտարարած են թէ սպաները բարեացակամ կերպով կը վարուին իրենց հետ։

### ՁՈՐՍ ԴԱՏ «ԹԱՆԻՆ»Ի ԴԻՄ

Թանինի դէմ բացուած չորս դատերուն մէջ ալ անպարտութեան վճիռ ձեռք բերաւ Թերթին տէր եւ անօրէնը Հիւսէյին Ճահիտ պէյ։ Առաջին դատը բացած էր Իսմայիլ Ֆուատ պէյ, որուն համար Թանինի գրած էր թէ հին բէժիմին օրով լրտեսութիւն ըրած և մեսներ հասցուցած էր, որով կարելի չէ անպայմանօրէն վիճակի թշչակ յայտնել։ Երկրորդ դատը Ալի Նէճաթի պէյի կողմէ, որու դատավարութիւնը, Պատերազմական Դատարանին մէջ, նկարագրած էր Թանինի։ Երրորդ դատը Եբեսիխան Լութֆի Միքրի պէյի կողմէ, որ հանրօգուտ չինութեանց մասին հարցապնդումներ ըրած ըլլալով՝ Թանինի հրատարակած էր զանոնք։ Վերջապէս չորրորդ դատն ալ Մէհմէտ Դատրի էֆ.ի կողմէ, որու մասին Թանինի գրած էր թէ արգելափակ ըրած էր կինը, իբր դիմարդոյց ապալով։

### ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

Իգսամ երկար խմբագրական մը նուիրելով օսմ. նոր փոխառութեան խնդրին, ի մէջ այլոց կ'ըսէ թէ Ֆրանսա մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ Օսմ. Կայս. Պանքային, և առաջ ապացոյց ալ սա է թէ Պ. Բէվուալի պէս կարող դիւանագէտ մը Օսմ. Կայս. Պանքայի անօրէն կարգած է։ Ինչպէս յայտնի է, Պ. Բէ վուալ Ֆրանսայի երկրորդ պաատիրակը եղած է Ալճէզիրասի դեսպանախորհուրդին մէջ և այդ առթիւ լրապէս ի յայտ բերած է իր բարձր արժանիքը, որ մեծապէս գնահատուած է։ Ամէն կը հետեւի որ Օսմ. Կայս. Պանքան այսուհետեւ աւելի բազմակողմանի կերպով պիտի հետապնդէ եվմական գործերը, ինչ որ նպաստաւոր պիտի ըլլայ թէ՛ Թուրքիոյ և թէ Ֆրանսայի համար։ Գալով սա խնդրին թէ պէտք է Օսմ. Կայս. Պանքային յանձնել բոլոր եվմական գործառնութիւնները, այս առթիւ Իգսամ կ'ըսէ թէ Մակեդոնիոյ երեք նահանգներուն մէջ այդ գրութիւնը ի գործ դրուեցաւ մեծ յաջողութեամբ, և Բուսէլիի քէնիզ Հիւսէին Հիլմի փաշա առաջարկեց նոյն գրութիւնը գործադրել միւս նահանգներուն համար ալ։ Ցետ մը եվմական նախարարն ալ հաւանութիւն յայտնեց, ապա, կայն յետոյ խզուեցան այդ մասին կատարուած բանակցութիւնները։ Սակայն Օսմ. Կայս. Պանքան դարձեալ յարձակեցաւ նոր փոխառութեան խնդրին մէջ, քանի որ Բարիզէն հասած վերջին հեռագրերու համաձայն, երաշխաւորութիւնները Օսմ. Պանքային պիտի յանձնուին։

### ԵԳԻՊՏԱՑԻՆԵՐԸ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Սամանադրութեան հռչակումէն ի վեր, բազմաթիւ Եգիպտացիներ մայրաքաղաքս այցելած են։ Բարձր դասուն պատկանող չատ մը ընտանիքներ, ամբողջ եղանակը կանցնեն կղզիները և Վերին Վոսփոր, փախանակ Եւրոպա երթալու, ինչպէս կ'ընէին առաջ։ Խեդիվին հետեւորդներէն մէկը յայտարարած է թէ հազիւ թէ ժամին օրով Եգիպտացիները խոյս կուտային Կ. Պոլսէն, լրտեսներէն չը նեղուելու համար։ Այդ անձնասորութիւնը ի վեր հանելէ յետոյ Եգիպտացիներու հայրենասիրական զգացումները Թուրքիոյ նկատմամբ, աւելցուցած է թէ մէկ քանի տարիէն հազարաւոր Եգիպտացիներ Պոլիս պիտի այցելեն։

# ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊԵՐԸ

### ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՆՁԱՑՈՒԱԾՈՒԹ.—

Բերա, յոյն բժիշկի մը քով ծառայող յոյն երիտասարդ մը դուրս եկած էր գործի համար։ Ոտիկան Ալի էֆ. Կալաթա-Մէրայ հրաւիրեց դայն, հարցաքննութեան ենթարկուելու համար։ Հոն երիտասարդը յայտարարեց թէ Ունգարան կը բնակի։ Ալի էֆ.ի յանձնուեցաւ ընդհ. ապահովութեան կեդրոնը և յետոյ Ունգարան առնել զայն։ Քանի մը օրէ ի վեր երկուքն ալ անյայտացած են։ Երիտասարդին ծնողքը ոստիկանութեան դիմած է, որ հետազօտութիւնները կը կատարէ։

### ԿՈՒՌԻՒ ԱՐԿԱԾ.— Առջի իրիկուն,

կառք մը, որուն մէջ երկու կիներ կը գտնուէին, Թաքսիմի պարտէզին առիւծերուն մը կոխուեց։ Կառապանը փախնելով որ մարդը մեռած է, ձկաւ կառքը քշել արարաչ։ Զիները քառասմակ կը վազէին։ Երկու կիները, ապրափարտ, կառքէն դուրս նետեցին ինքզինքին, առանց վիրաւորուելու։ Կառապանը ի վերջոյ ձերբակալուեցաւ։

# ՇԻԲԵՂ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Ի նպաստ Ակնայ եւ թեմերու վարժարանց, նախաձեռնութեամբ Նարեկեան Ընկերութեան և հովանաւորութեամբ կրթական նախարարին, Պէյօղլ, Աբրահամ փաշայի ագարակին մէջ, 1910 օգոստոս. 29ին (Ը. Թ.) կիրակի օր դաշտանդէս մը պիտի տրուի։

Շերբեթի մասնաւոր չոգենաւ մը պիտի մեկնի առաւեւտ ժամը 12ին (Ը. Թ.) Նէկի Գարուէն, հանդիպելով Գուլ-Դարու, Գասը Գիւղ, Կամուրլ, (ժամը մէկ ալ կէսին) Պէշիքթաշ, Իսկիւտար, Գուզկունճուք, և անտի ուղղակի Պէյքօզ, վերադարձին հանդիպելով նոյն նաւամատոյցները։

Գին տոմսակի 10 ղրշ. ազատ հաստ, 5 ղրշ. մէկ տոմսակը մէկ անձի յատուկ։

Զինուորական գեղեցիկ նուագախումբ մը։ Պար եւ պարի յատուկ նուագախումբ։ Բանախօսութիւններ և անանկներ։ Պրիֆէ դիւրամատչելի գիներով։

Տոմսակները կը ծախուին Բերա Կալաթա Սէրայի դէմ ծխավաճառ Թէօլեեան էֆ.ի խանութը և Պահէճ Գարու Վէնսան Պողոսեան էֆ.ի խանութը և կիրակի օր ամէն հանդիպած նաւամատոյց։

---

գտան զիրար։ Լուիճի կախած էր մանկամարդ աղջիկը։ Մեծ ուրախութեամբ մը դիմաւորեց Թէրէզան. նախորդ գիշերուան տեսարանը բոլորովին մոռցած ըլլալու երեւոյթն ունէր։ Թէրէզա խոհուն կերպարանք մը առած էր. բայց Լուիճիի տրամադրութիւնը լաւ տեսնելով, ծիծաղկոտ անխուսութիւն մը կեղծեց, որ իր նկարագիրը կը յատկանէր։ Երբ կիրք մը չէր վրդովեր զինքը։

«Լուիճի իր թեւին տակ առաւ Թէրէզայի թեւը ու քարանձաւին դուռը առաջնորդեց։

«Հոն կանգ առաւ։

«Նորառի աղջիկը հասկնալով որ արտակարգ բան մը կար, աչքերը յառեց երիտասարդին վրայ։

«— Թէրէզա, բաւ Լուիճի, երեկ իրիկուն ինծի ըսիր թէ այխարհիս մէջ ամէն բան պիտի տայիր, կոմսին աղջկան գգեստը ունենալու համար։

«— Այո՛, պատասխանեց Թէրէզա, բայց յիմարական բաղձանք մըն էր որ յայտնած էի։

«Ես ալ պատասխանեցի թէ պիտի ունենաս։

(Շարունակելի)

# ԱՋԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՒԻ

Կ'երեւայ որ յոյն Թերթերուն դիւրադրդիռ լիներուն դպած է Հայոց Պատրիարքին և Պուլկարներուն Էկզարքին տեսակցութիւնը, որ ինքնին չատ չահեկան չէր։

Նեօլոգոս խիստ բուռն լեզու մը կը գործածէ այս առթիւ, յօդուածի մը մէջ որ «Երկուքն ալ հիացումի արժանի» տիտղոսը կը կրէ։

Ըստ յոյն Թերթին երկու կրօնական պետերը հաճախնութիւն մը գոյացուցեր են եղեր իրարու մէջ, հաճախնութիւն մը՝ օրթոդոքս եկեղեցիին դէմ։

Այսպիսի անհեթեթ ենթադրութիւն մը ընելու համար մարդ պէտք է կորսնցուցած ըլլայ իր տղմամտութիւնն ու պաղարիւնութիւնը. երկու յանկութիւններ ո՞ր ոնց այս միջոցին, ա՛խ՜ օ, չատ պէտք ունին յոյն ժողովրդին ճակատագիրը վարողները։

Կ'երեւայ որ յոյն Թերթերուն հաճելի ըլլալու համար, մեր Պատրիարքը և Պուլկարներու Զկղարքը, իրենց Եռաքիմ պատրիարքին հետեւելով, սա տեսակ խօսակցութիւն մը պէտք էր որ ունենային։

— Ա՛խ այս ինչ աղեաալի օրերու հասանք, այս ինչ հալածանքներու մատնուեցանք...

— Այո՛, սիրելի եղբայր ի Քրիստոս, ուր են այն երջանիկ օրերը երբ Ապա իւլ Համիտի պէս արդարակորով Թագաւոր մը իր բոլոր հպատակներուն վրայ, առանց ցեղի և կրօնքի խտրութեան, իր հովանին կը տարածէր։

— Մինչդեռ հիմա, իբր Թէ սահմանադրական վարչութեան տակ, ամէն տեսակ կեղեքումներու ներքեւ մեր ոչխարները կը տուայտին։

— Սահմանադրական վարչութեան մէջ մի՛. անանկ բան չկայ, հիմա չատ աւելի գէշ է քան Ապտիւլ Համիտի աղտաական իշխանութեան տեսն։

— Իրա՛ւ է որ ատեն ատեն հազարաւոր հայեր ջարդել կուտար, բայց միւս կողմէ Յոյներուն մաղին թէլին անգամ չէր դպչիր, ինչ որ կ'ապացուցանէ թէ քրիստոնեաներուն դէմ մոլեռանդական ատելութիւն չունէր։

— Ճշմարիտ է որ երիտասարդ Թուրքերը ծովերուն մէջ խեղդել կուտար, բայց միւս կողմէ այդ կերպով հազարաւոր ձուկեր կը կերակրէր և անասնոց պաշտպան ընկերութեան հանակրանքին կ'արժանանար։

— Ո՛չ՝ի իրաւունք ունի մեր հոգեւոր եղբայրը Եռաքիմ տիեզերական պատրիարքը, որ Ապտիւլ Համիտի գահնկեցութիւնը կողբայ եւ նոր ըէժիմը կ'անիծէ։

— Այդքօք նուրբ քաղաքագիտութեան գործ մը ըրած չենք ըլլար միա նալովմեր սիրեցեալ տիեզերական պատրիարքին և անոր հովանիին տակ հանդարտ-ըէժիմեան ուղղութեան մը հետեւելով։

— Այս մասին ես ալ բացարձակապէս համակարծիք եմ ձեր սրբազնութեան, միայն թէ ես իբրեւ հերձուածող, երես չունիմ տիեզերական Պատրիարքին դէմը ելլելու, եթէ բարեհաճիք իմ մասիս միջնորդելու...

Յոյն Թերթերը եթէ այսպիսի տեսակցութեան մը կը սպասէին՝ տակաւին կրնան սպասել։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

---

ԲԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ

Երէկ գուսմարուեցաւ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք հօր և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ Ա.— Ուսումնական Խորհուրդը որուն յանձնարարուած էր մրցման դրութեամբ կատարել կրթական տեսչի ընտրութիւնը, իր յայտագրովը կը ծանուցանէր թէ՝ այդ պաշտօնին թիկնածուներու մէջ ամէնէն աւելի ձեռնհաս ու արժանաւորն է բազմափորձ մանկավարժ դասատիարակ Դաւիթ էֆ. Բալանթարեանց, և թէ իր ընտրութիւնը միաձայնութեամբ կեդրոնացուցած է Բալանթարեանց էֆ.ի անձին վրայ, որով այլեւս հարկ չէ մնացած մրցում կատարելու թեկնածուներու միջեւ։ Ժողովը բաւ համարելով Բալանթարեանց էֆ.ի արժանիքն ու մասնագիտութիւնը, հաստատեց Ուսումն. Խորհրդոյ կատարած ընտրութիւնը և հետեւաբար կոչեց Բալանթարեան էֆ.ն կրթական տեսչի պաշտօնին։ 2.— Կրօն. Ժողովը գրով մը ազգ. վարժարաններու կրօնական տեսչի ընտրութեան պէտքը յայտնած և խնդրած էր սահմանել հարկ եղած վարկը։ Ժողովը սկզբունքով ընդունեց կրօն. Ժողովոյ առաջարկութիւնը և որոշեց այս մասին հարկ եղած վարկը խնդրել ընդհ. ժողովէն, կեդրոնական մնաւոյի ներկայ տարւոյ եկեւմատցոյցին քուէարկութեանը առեն։ 3.— Ղալաթիոյ կեդր. վարժարանի խնամակալութեան հետ նկատողութեան առաւ ուսուցիչ Կիւրճեան Մելքոն էֆ.ի պայմանագրութեան չվերանորոգուելուն առթիւ առաջ եկած խնդիրը և կարծիքներու թեր ու դէմ փոխանակութիւններէ ետք, ժողովը եղբայրացաւ խնդիրը և կարեւորը անօրինելով որոշեց հաղորդել խնամակալութեան ի գործադրութիւն։ 4.— Ժողովը հիւանդանոցի հոգաբարձութեան յայտագրին վրայ ուշադրութեան առաւ նոյն հաստատութեան մէջ պատսպարուող տասը անուղղայ ուսանողներու խնդիրը, և որոշեց հրահանգ տալ հոգաբարձութեան պատասխանել նոյն ուսանողները մինչեւ յառաջիկայ չորեքշաբթի օր, խառն ժողովով անոնց նկատմամբ կարեւորը վերջնական անօրինելու համար։ 5.— Նոյնպէս ժողովը հիւանդանոցի հոգաբարձութեան մէկ յայտագրին վրայ նկատողութեան առաւ ճարտարապետ Մելիտոսեան էֆ.ի նոյն հաստատութեան դէմ յարուցած պահանջի դատական խնդիրը և յանձնեց իր Ս. Նախագահին քննութեան հարկ եղած բանակցութիւնը նախորդ հոգաբարձութեան ատենապետ Ասլանեան Յարութիւն և Մելիտոսեան էֆ.ներու հետ, և հարկ եղած կարգադրութեամբ վերջ տալ խնդրին։ 6.— Աշխատանքի տան վարչան ժողովը գրով մը խնդրած էր պետական դրամէն Աշխատանքի Տան ալ բաժին մը յատկացնել։ Ժողովը արդէն սկզբունքով ընդունած ըլլալով ինչ միջոց որ կառաջարկէր Աշխատանքի Տան վարչական ժողովը, տյրներու գործ հայթայթելու և այս եղանակաւ անոնց որքերը խնամարկելու մասին, արժան դատեց ըլլալիք ընդհանուր կարգադրութեան առթիւ նկատողութեան առնել նաև Աշխատանքի Տան առաջարկութիւնը և սակայն հարկ համարելով նախապէս տեղեկանալ թէ նոյն Տունը ինչ եղանակաւ իր ձեռնարկներն ինչ վիճակի մէջ կը գտնուին, յանձնեց ժողովական Սուրէն էֆ.ի ուսումնասիրել այս պարագաները և հաղորդել ժողովին։ 7.— Ժողովը նրուաղէմի պատր. փոխանորդի դիմումին վրայ՝ նկատողութեան առաւ եկեղեցի Գուլէի դռնքը գտնուող ազարակի խնդիրը և յանձնեց Ս. Պատրիարք հօր, նոր թագրիրով մը դիմել մեծ եպարքոսին երբ վերադառնայ Պոլիս, և նոյն ազարակին վրայ եղած ոռնգութեանց բարձումը խնդրել։ 8.— Ժողովը եէնի Գափուի երեսփոխական ընտրութեան վերաբերեալ թուղթերը և վարչական քննիչներու կողմէ ժաուցեալ տեղեկագրերը այս անգամ վերջին նկատողութեան առնելով ինչ ինչ թերութեանց առթիւ բեկանեց նոյն ընտրութիւնը և որոշեց որ երեսփոխական նոր ընտրութիւնը տեղի ունենայ, ընդ ամիջական հսկողութեամբ Տ. Ս'բատ վրդ. Գաղդեանի և երեսփոխան Դաւիթ էֆ. Տէր Մովսէսեանի։

ՈՒՍՈՒՄՆՅ. ՎԱՆԱՑԱՆՆԵՐՈՒՆ ԲԱՇԽՈՒՄ

Ուսումն. Խորհուրդը կը հաղորդէ մեզ ընդհանուր ցուցակը այն ուսուցչական երկսեռ ընտրեալներուն, որոնք քննութիւն անցուցած են յատուկ յանձնաժողովին առջեւ, և որոնց մանրամասն տեղեկագիրը Ուսումն Խորհրդոյ քննութեան բովէն անցնելով իր վերջնական ձեւը առած և վաւերացուած է։ Այս ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիները կը հրաւիրուին յառաջիկայ երեքշաբթիէն սկսեալ ամէն Գշ. Եշ. եւ Շբ. օրերը ժամը երեքէն մինչեւ եօթը երթալ Պատրիարքարան եւ քարտուղարութենէն սահմանուած իրենց որոշեալ վկայականը։ Անաւարի օգնական ուսուցչուհիներու ցանկը.— Օրք. Ֆ. Զենոբեան, Է. Աչեան, Ս. Գասանիկեան, Ա. Թորոսեան, Հ. Զէվիկեան, Ե. Պէրպէրեան, Ա. Արեւեան, Ա. Համբարձումեան Վ. Համբարձումեան, Հ. Տէր Անդրէասեան, Տ. Մինասեան, Է. Զալուքեան Ա. Մխիթարեան, Է. Էթմէքճեան, Ս. Հայկազն։ Տ. Ազարեան, Ս. Վարդանեան, Զ. Դէլորգեան, Տ. Համամեան, Հ. Բագրեւանդեան, Ն. Պասմաճեան, Զ. Աբթարեան, Ս. Փիտոֆճեան, Մ. Սահակեան, Տ. Բէքթէլեան։

Օգնական ուսուցչի վկայական տուած են։— Պ. Պ. Վ. Պէքեարեան, Ն. Նամարեան, Վ. Պէրպէրեան, Կ. Ոսկանեան, Ժ. Պասմաճեան, Հ. Թորոսեան, Խ. Պարոնեան, Ն. Աղամալեան, Ս. Սերոբեան, Յ. Տէր Դաւիթեան, Յ. Բէլէզեան։

Ներսպական լեզուաց օգնական մասնագէտներ.

Տեարք. Մ. Ղուկասեան, Վ. Ալէքեան, Տ. Մինասեան, Ս. Վարդանեան, և Պ. Պ. Հ. Թորոսեան, Լ. Խաչիկեան և Կ. Ոսկանեան։

Մանկապարտէզի վարիչ՝ Օր. Ս. Փիսաճկեան։

Ձեւագրութեան օգն. մասնագէտներ՝ Օր. Ա. Կիւրճեան և Զ. Այճեան։

Ձեռագործի մասնագէտներ. — Օր. Վ. Վասիլեան, Տ. Մինասեան, Ա. Արեւեան, Ս. Թունուղլեան, Ն. Թունուղլեան և Վ. Ալէքեան։

Գծագրութեան մասնագէտ՝ Պ. Գ. Մխիթարեան։

Մարմնամարզի մասնագէտ Պ. Ա. Զօբեան։ Կէսիկ փաշայի «Քնար» ֆանֆարի խումբին վարիչ ծանօթ Ջութակահար Պ. Բարսեղ Կանաչեան Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէ երաժշտութեան օգնական մասնագէտի վկայական տուաց։

*** Ուսումն. Խորհուրդը կը յայտարարէ թէ՝ այն ուսուցիչները որոնք վկայականի արժանացած են և քննիչ յանձնաժողովոյ ներկայացած ժամանակին իրենց ծնունդեան, դարի վարուց դամ դրոցական վկայագիրները չէին ներկայացուցած, վկայական ստանալու ժամանակ պէտք է ի ձեռին ունենան նոյն վկայագիրները։

ՕՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Իր երէկուան նիստին մէջ կարգ մը վկայականի խնդիրներով զբաղելէ ետք նկատողութեան առաւ Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդին մէկ գիրը, որ կը հաղորդէր ձեմարան վարժարանի հոգաբարձութեան անունները յարակից տեղեկութիւններով. որոշուեցաւ վաւերացնել։ —Նոյնպէս Ս. Խաչի Թաղ. Խորհուրդը կը հաղորդէր վարժարանաց հոգաբարձութեան կազմութիւնը. վաւերացուեցաւ։ — Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան գործադիր ժողովը իր կազմ. կանոնագիրը ներկայացուցած էր ի վաւերացումն։ Խորհուրդին կողմէ կարգ մը գրաւոր դիտողութիւններով որոշուեցաւ վերադարձնել զայն Տ. Ա. Առաստուրի որպէս զի ըստ այնմ նոր մը գրել տալով ղրկէ խորհուրդս բանաւորելու և վաւերացման արուելու համար։ Նոյնպէս խնդրուեցաւ նոյն ընկերութեան թէ հիմնադիր ժողովոյ և թէ Տնօրէն խորհրդոյ պաշտօնի վրայ գրանուած բոլոր անդամուհիներուն մէկ ցանկը, ինչպէս նաև մանրամասն ցուցակ մը այն բոլոր վարժարաններուն որոնք հաստատուած են այլ և այլ տեղեր հայուհեացին կողմէ։

ՄԻԱՑՅԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ կ'իմանանք թէ Միացեալ Ընկերութեանց վերջին անգամ հրատարակած «Կոչը» սկսած է արտասահմանի մէջ ալ իր արձագանգն ունենալ։ Փլեւնայէն Տ՝ Տարք Հայրապետեան եղբարք Եավրուեան Իսագուեան Տեարց միջոցաւ մէկ գաղիական ոսկի միանուագ նուէր ղրկած են ընկերութեան և նոյնպէս քանի մը հատ ալ տարեկան բաժանորդագրուած են օրայոյզ գրով մը։

ՆՈՐ ՃՈՒՂՈՒՊՐԻՍՔ ՄԸ

Կը լսենք թէ «Ուսուցչաց Հանգստեան Սէտուկի» յանձնաժողովը դատ պիտի բանայ հեւակաւոր Յարութիւն Մկրտիչեանի դէմ, որովհետեւ յիշեալ յանձնաժողովի մնաւուկէն բաւական ոսկիներ ճողոպրած և գացած պահուրտած են եղեր Յ. Մկրտիչեանի... գրպանը, քանի մը տարիներէ ի վեր։

ՊԱՏՍԱՐԱԳ

Վաղը, կիրակի օգոս. 29, հանգուցեալ Յարութիւն էֆ. Չիլինկիրեանի մասուն վերջասեանին առթիւ, Երուսաղէմի պատր. փոխանորդ Տ. Սմբատ Ծ. Վրդ. Գաղդեան հանդերձեալ է Ս. պատարագ մատուցանել Մայր Եկեղեցւոյ մէջ։ Յետ աւարտման Ս. պատարագի պաշտօն պիտի կատարուի մասնակցութեամբ Դպրաց դասին։

ՏԱՐԲԼԻՑ

Երգեցողութեան խմբապետ ողբացեալ Լէոն Պողոսեանի տարելիցին առթիւ, Բերայի իրեն համակրող ազգակիցներու խումբը հոգեհանգիստ կատարել պիտի տայ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ։ Հոգեհանգիստը տեղի պիտի ունենայ վաղը, կիրակի։ Կը հրաւիրուին հանգուցեալին ազգակիցները և համակրողները։

ՀՐԱՒԻՐ

Կենսական հարցի մը մասին խորհրդակցելու համար, ստիպողաբար բոլոր Ա բաբկիրցիները կը հրաւիրուին վաղը 29 օգոստոս, ժամը 7ուկէսին (Ը. Թ.) Ղալաթիոյ Կեդր. Վարժարանի Ամփիթատրոնը։ Սոյն կոչը ընթերցող հայրենակիցներէ կը խնդրուի անպայման հաղորդել ուրիշներու։

ՀԱՑ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հայ Թատերական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովը պիտի գումարուի վաղը կիրակի, 29 օգոստոս, Ղալաթիոյ Ժողովարանը, առաւաւտ ժամը 9ին (Ը. Ե.)։ Օրակարգն է. 1.վաւերացում։ 2.Վարչական Մարմիններու ընտրութիւն։ Կը խնդրուի բոլոր անձնագրուողներն և թատերասէրներն ներկայ գտնուիլ այս կարեւոր նիստին, ուր վերջնական կերպով հիմը պիտի դրուի ընկերութեան։

Առժամեայ Դիւան

«ՀԻ ՀԻ ՀԻ» ԵՐԳԻՉԾԱԹԵՐԸ

Վաղը հրապարակ կելլէ «Հի, Հի, Հի» երգիչծաթերթին Դրդ. Թիւը ճոխ, քրքջալիր և սրամիտ բովանդակութեամբ։ Յօդուածներն են։ Քաղաքական կացութիւն՝ ԵՐ. ՕՏԵԱՆ։ Ցայտուն կողմէ՝ ԴԱՒԻԹ։ Եկեղեց. բարեկարգութիւն (Լենթերվիլ) ԿԻԼՕ։ Հողային հարցին... Զաւեշտական՝ ԱԼՈ ՋԱՆ։ Պատաւական՝ ԿԱՐԵՆԷ ԼԱՆԹՈՒՆ։ Բաց ու գոցեան նոր Բերականութիւն՝ ՀԱ. ՀԱ. ՀԱ։ 10 000 ոսկիին Հաւատամքը՝ և Հայր մերը։ ՅՈՒԱՐՕՍ ԼԻՂՕՐ։ «Հի Հի Հի»ին գլխուն եկածները՝ ԹՂԹԱԿԻՑ։ Հետաքրքրական վերջին ժամ. Պաղրակար՝ Յակոբ Շահպազի։ «Հի Հի Հի»ի խմբագրութիւնը կը ծանուցանէ թէ ասկէ վերջ շաբաթը երկու անգամ պիտի հրատարակէ իր երգիծաթերթը, հինգշաբթի եւ կիրակի։

---

# ՊՕՂՈՍ ԳԱԼԹԱՔՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ԷՍԿԻ ՋԱՊԹԻԼ, Թիւ 56,

ԳԱՑՄԵՐԻ, ՔԻԻԶԻԿՊՕՐԼԿՃԻԼԷՐ, Թիւ 26

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԵՂՕՐԷԻՑ ԵՒ ԱՔՏԱՐԻԷԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

## ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԷՐՔ,— Ֆապրիգայի օգսիժինէ գօլօրոֆօրմ, սերմ տիֆիէրին, կլիսէրօ ֆոսֆաթ, գլօրիւր ա՝օր, ասիտ բիրլօկալիկ, խարագին, գօգանն, սթրիքնին, սթրիքնին եւ միւս ալգալօիտները. էքսթրէ մոռ եւ գլիւքոսները։

ՌՈՒԼԷՆԳԻՆ, սիւլֆաթօ իսաիւռ պիզմութ, սթօվայրին, պոռֆիւռ եւ ուրիշ ապրանքներ։

ՔԻՒՌԼԷՆԷԻ, պի քառպօնաթ որ սուռ, իւիլ ռիսին, սէա լիճ, էասնս մանթ, վիօլէթ, քալամէլ, բորուռ, բլսաթէր, ռիւպառպ բաուֆիլին, արարօթ եւ ուրիշ նշանաւոր ֆապրիքաներու ընտիր եւ թարմ ապրանքներ։

Սալօմօնս Բասթիւռօի գանեակները, գինապառօշ, կուառօն վէան, կիւլօ, պալամիք, օվիւ, պուժի չամէլի, ամիւսալ ոթէռիլիզէ։

Ֆօսֆաթին, քաքաօ, ֆաուին նէսթլէ, Մալակայի եւ ուրիշ պեղասար գինիներ։

Ռաքերու հատր անցնող փոչիներ, քօթօն, կաղ, Թէռմօմէթռ, քանթիրէթ եւ վիրաբուժական գործիքներ, պիպէռօն, կաշտէն, կլասիէ Սիպէռիէն, ֆիլթաս Բասթէռռի։ Ամենէն ոժան եւ զեղչալ գիներով։

## ԱԳՏԱՐԱՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Զէնոէֆիլ, գարանֆիլ, պահար, գնաքնա, զամք, Թարչին Զինի, Սէլանի, սինամէքի, քինինիկ, կէօզ Թաշը, գուրշուն Թուզը, լիմոն Թուզը, անասոն, գօմաիքօ, սալառնա, ռէսիր հինտի, հիւսիսեան ճէվիզի, ամպէր գապսուլը, ամբ աղաճ, վագնէին։

Լիմօնի գարանֆիլի, Թարչինի եւ անիսօնի իւղերը մեծաքանակ կը ծախուին եւ ուրիշ ամէն տեսակ հոտաւէտ իւղեր։

Զկան իւղերը մանաւորապէս Նորվէկիայէն ուղղակի իրենց պահանած նաւահանգիստներէն կը ղրկուին։ Նաեւ ուրիշ մեծաքանակ ապրանքներ իրենց նաւահանգիստ հանելու դիւրութիւններ ալ կ'ընծայուին։

ԳԻՆԵՐԸ ԱԺԱՆ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՍԶԵԼԻ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՑՈՒՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՓՈՒԹՈՎ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

---

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ

ՄԵՏԱՔՍԵՂԷՆ ԵՒ ԲՐԴԵՂԷՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

# Օ Լ Ի Օ Ն

336, ԲԵՐԱ ՅԻՏԱԿ ՋԱՄԲԱՑ, 340

ԵՂԱՆԱԿԻ ՎԵՐՋԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՄԵԾ ԱՌԻԹ ԱՄԷՆ ՏԻՒՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

2—10

---

ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՂԱՌԻԹ

ՄԵԾԱԳԱՆԱԿ ԺԱՄԱՆՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԴԵՐԶԱԿԻ ԵՒ ՊՕՆԷՔՐԻՒ վերաբերեալ

ՐԱՄԱԶԱՆ

—

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆԷՃԻՊԼԷՐ

ԲԵՐԱ ԿԱՅԱԹԱ ՍԷՐԱՅ ԴՐՄԱՑ

ՄԻԱԿ ԱՑՑԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԻՏԻ ԲԱՒԻ ՁԵԶ ՀԱՄՈ ՁԵԼՈՒ ԹԷ ՈՐԱՆ ԼԱՒ ԵՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ՈՐԱՆ ԱՃԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ԵԱՆՁՆԱՒԱՐԵՆՔ

ՆԷՃԻՊԼԷՐ վաճառատունը

---

ՊԱՏՐԻՈՒՇ ՆԵՂԱՐԼԻԹԻՆՆԻՆ

Մէվճուա բլանլարը վէճնէլ պարիեէ մերքէլ խասթախանէներնէ ինչա իաիլէ՝էք օլան ամէլիաթ ճէրարիեէ բասիկեօնրնրն իւճէթ իմալիսիլէ լէվաղիմաթը միքէհաիինէ իհնալ օլընմագ իւզրէ գափալը զարի ուսսլի իլէ միւնագասաը իճրա վէ ամե հալ բուսմնին եերվի սէքիզնճի ճումա երթէսի կիւնի սաաթ տօգուզտա իհալէ մուաէլէսի իճա օլանճաղընտան պու պապէքի զարիլարընն եէվմը մէղ. քիւրտէ սաաթ սէքիզէ գասար թէէմինաթ ագէլէերիլ իւէ պէրապէր մէսարիֆաթ տարիէսի պիրինճի չիւպէսինէ թէսիլիմ իսիլմէսի եվվէլճէ իլան իսիլմիշ իսի ախիրէն մէզքիւր զարիլարընն էօնիւմիւղ. տէքի օթուզ պիրինճի բազար երթէսի կիւնի աշրլմասը գարարլաշարբրլարընտան թաւիպլէրին եէվմ մէզքիւրընն սաաթ սէքիզնիէ գասար թէէմինաթ ագէլէերիլէ պէրապէր թէքլիֆաթնամէլէրինի մէղքիւր չիւպէյէ իսաէ իսէպիլէճէքլէրինի իլանէ իպթիտար գելընը։

26աղօս.326 2—3

*** 20,000 գանթար քէօմիւր քիրէճի պիր քանթարը 4.20

4,000 քիլէ մէրմէր քիրէճի պիր քիլէսի 5.—

Թէրանէի Ամիրէ իշէն պիր սէնէ զարիֆընտա լուղումը օլուպ միւպայա իսաիլէճկի էվէլճէ իլան օլուման պալատ մուհարրէր իւքի գալէմ քիրճճ հիզասընտա կէօսթէրիլէն ֆիեսթարլա թաւկպի էօհաէսինէ օլուպ ֆիեսթաթ մէղքիւր հասաը լաերգը պուլսուղը թագտիրաէ ռում աղօսթօս ռումինին երվի սէքիզնճի ճումա երթէսի կիւնի գարար օլընան վէ օթուզընը բազար երթէսի կիւնի տախի եիւզաէ իւչ թէնզիլի գապալըլա գարար գաթիսինն իթասի մուգարրէր պուլնարզընտան թաւկպ օլանլարաա եիւզաէ օն նիսպէթինէ թէէմինաթ ագէլէերինի միւսթաասպէն պահրիեէ մէսարիֆաթ տարիէսի պիրինճի չիւպէսինէ միւրաճաաթ էլէմէլերի իլան օլունը։

23 աղօս. 326

***Մուհինաթ տասքերիէ իւչիւն պիր սէնէ զարիֆընտա լուղումի օլուպ պիլ միանագասա միւպաեա իսիլէճկի էվէլճէ իլան օլընան լէհմին ֆիեսթաթ հասաը լաերգը պուլսուղը թագտիրաէ աղօսթօս ռումինին երվի սէքիզնճի ճումա երթէսի կիւնի գարար օլընան վէ օթուզընը բազար երթէսի կիւնի տախի եիւզաէ իւչ թէնզիլի գապալըլա գարար գաթիսինն իթասի մուգարրէր պուլնարզընտան թաւկպ օլանլարաա եիւզաէ օն նիսպէթինէ թէէմինաթ ագէլէերինի միւսթաասպէն պահրիեէ մէսարիֆաթ տարիէսի պիրինճի չիւպէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան օլունը։

24 աղօս. 326

---

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

27/9 սեպտ.

| | | |
|---|---|---|
| Օսմ. միացեալ բացուեցաւ ղրշ. | | 101—08 |
| » » վար գին | | 101—08 |
| » » բարձր գին | | 101—12½ |
| » » գոցուեցաւ | | 101—09½ |
| Բուլ. երկ. բացուեցաւ | ֆր. | 218—12½ |
| » » վար գին | » | 218— |
| » » բարձր գին | » | 218— 25 |
| » » գոցուեցաւ | » | 218— 12 |
| Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ | » | 13—70 |
| » Ժուլիանոս | » | 8—70 |
| Օսմ. Ապահ. ընկ. | Լ. Օ. | 4—67 |
| Շերքէթի Խայրիյէ | » | 45— |
| » » Օսման | » | 1—10 |
| Դրէսի Ծօնս. Խժիրս. հին Ֆր. | | 319—50 |
| » » » նոր | » | 269—50 |
| Թրանվալ | » | 66—50 |
| Զարթիրդ | » | 42—50 |
| Կ. Պոլսոյ քարաբ | » | 443—50 |
| Պանդ. Օթթօմ. | Լ. Օ. | 19—10 |
| Օսմ. Ծխախոտի ընկ. | » | 18— |
| Օսմանթալ քարէթ. | » | 14—75 |

---

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱՂԱՋԱՆՑ

ԳԻՆԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՑ

Նշան Թաս. Հարպիէ ճասսէսի, 12 եւ 14

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանիս վերամուտը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին։

Տնօրէնը վարժարանը կը գտնուի ամէն ըշ. դշ. և ուր. կէս օրէ առաջ, աշակերտաց արձանագրութիւնը կատարելու համար։

Մանչ աշակերտներ կ'ընդունուին մինչեւ 10 տարեկան.

Հեռաւոր տեղերէ վարժարան յանախող աշակերտաց երթեւեկութիւնը դիւրացնելու համար, վարժարանիս կողմէ կառք մը տրամադրելի է մասնաւոր վճարմամբ։ Գաւառացի ծնողք թղթակցութեամբ կամ ներկայացուցչի միջոցաւ կրնան բանակցիլ։

Հիմն. Տնօրէնց. Գ. Նիկողոսեան 4—5

---

# ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՑՈՒՆԱՆԱՏԱՆ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

Հելլէն կառավարութիւնը մեծ փութով առաջ կը տանի սպառազինութիւնները։ Գերմանիայէն և Ֆրանսայէն գընուած ռազմամթերքը Թեսալիոյ սահմանագլուխը կը ղրկուի իսկոյն։ Երկու հազար ձի յանձնարարած է Հունգարիա։ Քիչ առնէն յանձնուելու պայմանաւ, Քրէտի գործարանէն ալ պիտի գնուին լեռնային Թնդանօթներ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ

Օսմ. քօմիթէն Սելանիկի մէջ գումարում մը ունենալով պառասխանատուպատուիրակ Տօքթ. Նազըմ պէյի նախագահութեամբ, Թուրքիոյ և Յունաստանի յարաբերութեանց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարած է։ Քննիչէն որոշած է Յունաստանի դէմ պատերազմ յայտարարել, քօմիթէին Ընդհանուր ժողովէն յետոյ, որ յառաջիկայ սեպտեմբերին տեղի պիտի ունենայ։

ՍԵԼԱՄԼԸԳԴԷ

Սելամլըգի արարողութիւնը երէկ տեղի ունեցաւ Տօլմա-Պաղչէի մզկիթին մէջ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Բ. զօրաբանակի հրամանատար Ապտուլլան փաշա, երէկ, Էսքիշէհիր մայրաքաղաքս հասաւ։

---

ԿՈՐՍՈՒՆՆ

Էնկիւրիի Սիվրի-Հիսար քաղաքէն Մարկարիտա Բէնեանան անուն ազգակիցը, վաղեմի աշակերտ Ս. Փրկչի սրբանոցին, ուրկէ տարիէ ի վեր անյայտացած է։ Անոր մասին տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի խմբագրատունս դիմել։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԻՐՔՆ է ապահովապէս ճաշակ Բ. Հատորը Ս. Դաւիթեանի որ ընտիր ծրագրի մը համեմատ կը պարունակէ գիտարերգական, պատմական, վիպական և այլ յաջողակ հատուածներ։ Զեռնարկը ժողովրդական ընթերցման և դաստիարակի կրկին նպատակներուն կը համապատասխանէ։

Երեք հատորները միասին կը վաճառուին 20 ղրշ.ի։ Մէն մի հատոր 10 ղրշ. պէտք է դիմել Դաւիթեան Գործակալութեան կամ Պաղատաչեան տպարան։

Կը գտնուի նաեւ գրավաճառներու քով։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Գորգի Դանօթ վաճառական Յովհաննէս էֆ. Քէլէկեան, որ երեք չաբաթէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր առեւտրական գործերու համար, երէկ արեւելեան ճեպընթացով Բարիզ մեկնեցաւ, ուր պիտի մնայ 15 օրի չափ։ Յետոյ Բարիզէն նիւ Եորք պիտի ուղեւորի։

---

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ԵԱՆՁՆԱՒԱՐԵՆՔ

ՆԷՃԻՊԼԷՐ վաճառատունը

---

ՊԱՏՐԻՈՒՇ ՆԵՂԱՐԼԻԹԻՆՆԻՆ

Մէվճուա բլանլարը վէճնէլ պարիեէ մերքէլ խասթախանէներնէ ինչա իաիլէ՝էք օլան ամէլիաթ ճէրարիեէ բասիկեօնրնրն իւճէթ իմալիսիլէ լէվաղիմաթը միքէհաիինէ իհնալ օլընմագ իւզրէ գափալը զարի ուսսլի իլէ միւնագասաը իճրա վէ ամե հալ բուսմնին երվի սէքիզնճի ճումա երթէսի կիւնի սաաթ տօգուզտա իհալէ մուաէլէսի իճա օլանճաղընտան պու պապէքի զարիլարընն եէվմը մէղ. քիւրտէ սաաթ սէքիզէ գասար թէէմինաթ ագէլէերիլ իւէ պէրապէր մէսարիֆաթ տարիէսի պիրինճի չիւպէսինէ թէսիլիմ իսիլմէսի եվվէլճէ իլան իսիլմիշ իսի ախիրէն մէզքիւր զարիլարընն էօնիւմիւղ. տէքի օթուզ պիրինճի բազար երթէսի կիւնի աշրլմասը գարարլաշարբրլարընտան թաւկպլէրին եէվմ մէզքիւրընն սաաթ սէքիզնիէ գասար թէէմինաթ ագէլէերիլէ պէրապէր թէքլիֆաթնամէլէրինի մէղքիւր չիւպէյէ իսաէ իսէպիլէճէքլէրինի իլանէ իպթիտար գելընը։

26աղօս.326 2—3

*** 20,000 գանթար քէօմիւր քիրէճի պիր քանթարը 4.20

4,000 քիլէ մէրմէր քիրէճի պիր քիլէսի 5.—

Թէրանէի Ամիրէ իշէն պիր սէնէ զարիֆընտա լուղումը օլուպ միւպայա իսաիլէճկի էվէլճէ իլան օլուման պալատ մուհարրէր իւքի գալէմ քիրճճ հիզասընտա կէօսթէրիլէն ֆիեսթաթլա թաւկպի էօհաէսինէ օլուպ ֆիեսթաթ մէղքիւր հասաը լաերգը պուլսուղը թագտիրաէ ռում աղօսթօս ռումինին երվի սէքիզնճի ճումա երթէսի կիւնի գարար օլընան վէ օթուզընը բազար երթէսի կիւնի տախի եիւզաէ իւչ թէնզիլի գապալըլա գարար գաթիսինն իթասի մուգարրէր պուլնարզընտան թաւկպ օլանլարաա եիւզաէ օն նիսպէթինէ թէէմինաթ ագէլէերինի միւսթաասպէն պահրիեէ մէսարիֆաթ տարիէսի պիրինճի չիւպէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան

## ԳԻՇԵՐՕՐԵԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
### ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԻԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ
Ի ՓԱՆԿԱԼԹԻ

Վերատեսչում խնդրուած է Կեդրոնական Նախարարութենէն

Վիեննական Մխիթարեան Միաբանութեան Նորընծիր Վարչութիւնը որոշած է իւր Կ. Պոլսոյ Վարժարանին նոր զարկ մը եւ ժամանակիս նորագոյն պահանջմանց՝ գոնացում տալ։ Ուստի վարժարանիս Տնօրէնութիւնը Միաբանութեանս այս միտքին համեմատ՝ իւր ժամանաւոր եւ նպատակի պիտի ընէ նախ՝ լեզուները, եւ ի մասնաւորի Հայերէն եւ Տաճկերէն եզուաց զարգացումը. երկրորդ՝ մաթեմատիկական բարձրագոյն գիտութեանց նոր մզում մը պիտի տայ. երրորդ՝ իւր բոլոր մտադրութիւնը պիտի դարձնէ դպրոցական ներքին եւ արտաքին բարեկարգութեան, հակելով աշակերտաց վրայ հայրական սիրով խառն խստութեամբ եւ անդադարութեամբ։

Վարժարանս ունի արդի երկրորդական վարժարաններու (école secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջայրիս պիտոյիցը յարմարուած. եւ կ'ուսանդուին.

Ա. ԼԵԶՈՒՆԵՐ.— Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Անգլիերէն Արաբերէն, և Պարսկերէն (վերջին երեքը ստիպողական են միայն երկու բարձրագոյն դասարանաց համար)։

Լեզուաց ուսումը դիւրացնելու համար, մեծ բաժին մը տրուած է թարգմանութեանց ձիւղին եւ ի մասնաւորի Տաճկերէնի, Գերմաներէնի եւ Հայերէն գրաբարի թարգմանութեանց։

Բ. ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ.— 1) Մաթեմատիկականք.— Պարզն մինչեւ բարձրագոյն թեւաբանութիւն, գրաֆաչիւ, երկրաչափութիւն (մինչեւ նկարագրականը. — descriptive) եւ երեքանկիւնաչափութիւն։

2) Բնական գիտութիւնք.— Բնական գիտելիք (համառօտ մարդաբանութեամբ) կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն, հանքաբանութիւն, երկրաբանութիւն, տիեզերագրութիւն եւ տարերք առողջաբանութեան, տեղագրութիւն բopoկրաֆի)։

3) Առեւտրականք.— Հաշուակալութիւն, առեւտրական աչխարհագրութիւն, դրամագրութիւն (Տաճկերէն, Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն) եւ արուեստասօսութիւն (technologie), առեւտ. իրաւունք։

4) Գեղականք.— Ա. Տանային եւ Ընդհանուր Գեղամութիւն (հին, միջին եւ նոր դարու)։

Բ. Գեղամութիւն ազգային դպրութեան եւ օտար ազգաց մատենագրութեանց։

Գ. ԴԵՂԱՐՈՒԵՍՏՔ.— 1) Ուրուագրութիւն գծանկարի հանդերձ (dessin linéaire)։

2) Երաժշտութիւն.— Դաշնակ եւ քնար (ոչ սիմպոդական),

Դասերը Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն լեզուաւ կ'ուսանուին, իսկ Հայերէն եւ Տաճկերէնն իրենց յատուկ լեզուներովը։

Վարժարանիս մէջ կը դասաւանուին իւր 22 ներքին եւ արտաքին ուսուցիչներ։

Վարժարանս կը բացուի 1910 Սեպտեմբեր 114ին։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութեան համար՝ կարելի է խօսիլ ամէն օր մինչեւ կէսօր։

Հ. ԱԼԱԲԱՆ Վ. ՄԵԼՔԻՍԵԹԵԱՆ
Հարիւ Վիեննական Մխիթարեան Վարժարանին 13—15



## ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
(ԷՄՆԻԼԻՔ ՍԱՆՏԸՂԸ)
1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գտնուի եւ երկրագործ. պանքան վարկ բացած է Պոլիս Ձէյալ Սղլու փողոց, իր սեփական տեղին մէջ

Հեշտեւալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխառութիւն կ'ընէ։

Դրամ ընդունելու պայմանները.—

Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով ասանդ ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։

Վեց ամսուան պայմանաժամով ձրգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 ուկէս։

Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշուով, այսինքն ուղուած առեն դրամ առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։

Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։

Փոխառութեան պայմանները.—

Դոհարեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու և արժէթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութը տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։

Ապահովութեան Սնտուկը ազգութեան չահերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է և իր գործառնութեանց մէջ ժողովրդեան չահերը կը փնտռէ։ Թէ երկրին և թէ ժողովուրդեան չահերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Սնտուկը դանարկել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ունել։



## ԴՊՐՈՑԻ ՎԱՐԺԱՐՆԵՐԸ

Ուսուցիչ և Վարժուհի ընտրելու համար կրնան և պէտք է դիմեն ԴԱՒԹԵԱՆ ԴՈՐՆԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ (Սեթեան խան, Մօյա Թաղ, Կ. Պոլիս) Մեր մօտ տրամադրելի են ձեռնհաս պատշաճաւոր՝ ամէն տարիքեալով ու կարողութեամբ։

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆ

# ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱՅ ԱՄԵՆԱԼԵՍԻՐ ԺԱՄԱՑՈՒՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ճապոնի ծովային նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանադայի երկաթուղեաց վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի երեկտրական թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Առաջոյ մրցանակ, անդամ Ժիւրիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռիի մրցանակներ, 50է աւելի ուրիշ մրցանակներ Նեօշատէլի եւ Ֆիլուի դիտարանեներէն։
16 Շեմպրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվերս Ամսթէրտամ, Զիքակօ, Լն., Լն.։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր երկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ **ՈՐԴԻ** Մեծ Շուկայ, Մահճազանելար, 44—46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի դաւառի մէջ սոյն վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտք ներկայանալէն առնուազն մէկ տարի առաջ ղրկել իրենց ապսպրանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար։ 50—34

Ցրտեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գոհարեղէններ եւ ոսկի տղթաներ։



## ԶԱՐԱԿԱՄՆԵՐԸ ՊԱՐՏՈՒԱԾ Կ. Ս. Մ
ԾԽԵՑԷՔ ՄԻԱՅՆ **ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ** ԹՈՒՂԹՈՎ

Սուլթանիէ սիկարի թուղթին քիչ ժամանակուան մէջ գտած բուռն համակրանքը՝ իր օգտակար առաւելութիւններուն գնահատուած ըլլալը կ'ապացուցած է, որուն համար գոհունակութիւնս կը յայտնենք։

Ցարգելի հաստակութիւնը առանց կարեւորութիւն տալու մը չարակամներու կողմէ Սուլթանիէն վարկաբեկելու համար ի գործ դրուած էնթրիկներուն, դարձեալ քաջալերած է սոյն հանրօգուտ ձեռնարկը, որուն համար մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք։

Կրկին կը յանձնարարենք Սուլթանիէ սիկարի թուղթը՝ որ հրապարակի վրայ գտնուած թուղթերուն հետ բաղդատութեան չդրուելու առթիւն ընծայ է իր մասնաւոր յատկութիւններով։

Բուն ֆրանսական մաքուր խմորէ պատրաստուած ըլլալով, առաջին փորձով իսկ պիտի տեսնուի որ թուղթի հոտ չունի, չմարիր, չի սեւնար, ծխախոտին նիւթերը կ'ոչնչացնէ և չնչփղղի անհնգաստութիւնը կը բուժէ։

Շնչացուցիչ անուններէ և կափարիչներէ բնաւ մի՛ խաբուիր։ Ինչպէս միշտ նորութիւնը առաւելութիւններ կ'ունենայ, Սուլթանիէ թուղթը եւ իր բոլոր նախորդներէն գերադրելի է։

Ձիշդ 150 թերթնոց Սուլթանիէ սիկարի թուղթը 10 փարայի կը ծախուի. տուփով գնողներուն 90 հատ 10 գրշ.ի կը տրուի։ Մասնաւոր նուէրներ ալ կը պարունակեն։

Փնտռեցէ՛ք ամէն տեղ։

Կեդրոնատեղին է Մահմուտ փաշա խանան իսան, թիւ. 1, Սեթեան Ղանչիկիւլեան Ընկերութիւն։

Պատկերով սիկարի թուղթ և գաւառներուն համար ճոխ և յարմար տեսակներ կը գտնուին։

Անգամ մը այցելել և կամ փորձելը կը խնդրուի։ 20 — 12

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՆԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶԱՆ
## Ն ԲԱԴԷ ՍԻԸՆԳ

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ֆրիժի, օգոս. 16ին, Մարսիլիայէն հոս կը ժամանէ։
Իսմի, օգոս. 23ին, Նօվորոսիսքէն և Պաթումէն։
Իմիրեքի, օգոս. 30ին, Մարսիլիայէն։
Ֆրիժի, սեպտ. 6ին, Նօվորոսիսքէն և Պաթումէն։
Իսմի, սեպտ. 13ին, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստոս 13ին, շաբաթ իրիկուն, ժամը 6ին, Կոլ չոգենաւը, նաւապետ Ճինլիանի, դէպի Զունկուլդաք, Իսլիպոլը, Կիրասուն, Սամսոն և Տրապիզոն։
Օգոստոս 17ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսլ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նօվորոսիսքէ։
Օգոստոս 27ին, չր. առաւ., ժամը 11ին, Իսմի չոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Մուտանիա ու Մարսիլիա։
Օգոստոս 31ին, դշ. իրիկուն ժամը 4ին, Իմիրեքի չոգենաւը, նաւապետ Բէքքու, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նօվորոսիսքէ։
Սեպտ. 7ին, դշ. առաւ., ժամը 11ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսլ, դէպի Մուտանիա և Մարսիլիա։
Սեպտ. 14ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Իսմի չոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նօվորոսիսքէ։

125 Թ. ՌԸՓՈՒԼ



## ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՆՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօսթ Լօքալ տարին. 108 ղր.
» » » վեցամս. 60 »
Դաւառներու համար տարին. 108 »
» » վեցամսեայ 60 »
Արտասահմանի հմ. տարեկան 35 ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հաշուի փոփոխման համար 2 ղրշ. բաժնեգիրները անպայման կանխիկ, ծանուցումներն առանձին կը տպակրուին. դրամ ղրկելու ամենադիւրին եւ ժամանակը Մոնսարքէն է։

Առաջնորդ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ



# ԻԻՆԻՕՆ

ՀԱՍ ՍՏԱՏԵԱԼ
Ի ԹԱՐԻՒ
1828-1829

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Ի ԹԱՐԻՒ
9, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՄ, 9

## ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

| | | |
|---|---|---|
| Դրամագլուխ և պահեստ | 329 | Միլիոն Ֆրանք |
| 1906ին գանձուած ապահովագրեր | 30 | » » |
| Մինչեւ 1906ի վերջը հատուցեալ գումար | 480 | » » |

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ որ ոսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրողաց։

Աւելի՛ աշ համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց. Նպաստաւոր պայմանները՝ անհամեմատ կերպով աւելի ԴԵՐԱԶԱՆՑ քան ո՛ և է Ընկերութեան պայմանները։ Ապահովագրութեան ամէն ձեւերը ամէնէն ժամանակակից դիներով, օրինակի համար ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄԱՀՈՒՆ, ՔԱՆԻ, ԴՐԱՄՕԺԻՏԻ, Լն., Լն.։

Ընկերութեան Դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ԳԱՇԷՐԼԵԱՆ
Գլխ. ՄԻՔԱԷԼ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Գլխաւոր. Սուլթան-Համամ, Քարտիզը Օղլու Բասամ։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ ընդհանուր քաղաքաց մէջ։



# ԹՈՄԱՍ ՈՒԹԻԼՍԷՆ

ԱԴՈԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԻՃ

Ընդմէջ Հընի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեսայի

| Անուանք | Թուն | Անուանք | Թուն | Անուանք | Թուն | Անուանք | Թուն | Անուանք | Թուն |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ալպանս | 1069 | Տիաս | 4311 | Հիսարլէ | 1531 | Մարսէլլս | 3709 | Սարֆս | 1119 |
| Ալքէթ | 3607 | Տոմինս | 938 | Հիմնու. | 3720 | Միքասս | 3557 | Տիրիս | 1735 |
| Անձէլս | 1541 | Տուրս | 2383 | Հորաքիս | 1600 | Միլս | 1057 | Սիլվիս | 119 |
| Արիոսքս | 2277 | Տրաքս | 1713 | Հումպէց | 595 | Մանդէպէլլս | | Սեբէս | 1203 |
| Գասանս | 1822 | Տինսմս | 504 | Իսկս | 2354 | Մուրիլլս | 3419 | Թասոս | 1323 |
| Գարտիս | 1264 | Էսքս | 3464 | Իսասս | 5540 | Նէքս | 1933 | Թ. Ռիլոքն | 1546 |
| Գըֆֆալս | 4481 | Էլասքասս | 1520 | Ջիլս | 1080 | Օսիս | 4100 | Թոքիս | 3327 |
| Գէլլրս | 1371 | Էրգաքս | 1841 | Քէնս | 1053 | Խոթացիս | 4036 | Թոլէս | 1470 |
| Գուիրոս | 1837 | Ֆիաս | 954 | Քոլթին | 2307 | Օրլանս | 1535 | Ուրպինս | 242 |
| Գաքէս | 1244 | Ֆինլանս | 1828 | Քոմնս | 1700 | Բալէրմս | 1637 | Վասքս | 1914 |
| Գուսս | 1094 | Ֆլամինկս | 349 | Լէս | 1053 | Բոլս | 510 | Վոլս | 1289 |
| Զիքակս | 2729 | Ֆրանսիսքս | 4582 | Լէբանէս | 2272 | Բիալեմ | 3329 | Վաքիթուքն. | 2391 |
| Սուէքս | 1831 | Կալիլէս | 3060 | Լիվորնս | 1643 | Բինսլաս | 1553 | Նէլս | 1350 |
| Գալարասս | 4235 | Կիկանս | 1143 | Լոբէնս | 3191 | Բալս | 1613 | Զէքս | 1209 |
| Գանկս | 2905 | Կօզս | 1011 | Մալս | 724 | Բօճէս | 1789 | Թոքս | |
| Գարս | 895 | Կրանս | 1695 | Մարէնկս | 1273 | Բոզոքիս | 136 | Մայսն | |

Թօքիս չոգենաւը, նաւապետ Թոքն, Միքասս չոգենաւը, նաւապետ Թոքը, հոս հասած են։

Ալեքքս չոգենաւը, նաւապետ Գալալի սեպտեմբեր 7ին հոս կը սպասուի։
Մարոքքս չոգենաւը, նաւապետ Մէքքէն, սեպտ. 19ին կը սպասուի։
Դիմել Գործակալներուն Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԷՐԻՏՅՕ
Թիւ. 22—24, Թիւլիւք Մէյլէթ խան, Գալաթիա։ 93



# ՍԻՆԿԷՐ

## ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաւորապէս Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բէրա ) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց, Թիւ. 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Գալաթա 1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս ) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13
Սկիւտար ) Զարչը Պօյը, Թիւ. 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, Թիւ. 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւդ Օղլուի տունը։ 75



## ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՐԻՒՐԻՆ 20—25

ԱՆԴՈՒԼԻՆ, ՀԱՆԵԱՄՈՒԼԻՆ, ՊՕԲԻՆ, ԱՆԹՐԱՍԻԹԻՆ, ԵՒ ՎԱՌՕԼԻԹՆԵՐՈՒՆ

Վ. Բ. Ա.



ԲԱԶՄՕԹԻՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՏԸ ԶՍՐԱ
ՍԻՆ-ՌԻԷՐ ԽԱՆ, ԴԱԼԱԹԻԱ. Կ. ՊՈԼԻՍ

Գործակալներ, լաստիներ կը փնտռուին քաղաքին, արուարձաններուն և գաւառներուն համար։



## BANQUE D'ATHENES
## ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)
ԱՄԲՈՂՋԱԳԼԽ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Տրախմի

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ
Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Գալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լմնոս, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բալալա, Իզմիր, Բանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Քիոս, Եանեա, Պիրէօն, Բաթրաս, Վոլօ, Շիրա, Քալամաթա, Թրիքալիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Բէթիլս (Կրետէ)։
Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕՔԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժէթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղջում, առեւտրի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց։

Սակարանական զգուշութիւններ եւ արժեթղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անոնց վարձքի մը փոխարէն. Զեղջ և գանձում ամէն կարգի կոլոնները։

Ապանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական ապանդ կ'ընդունի, տարին 3% (տասներեք երեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սրճտուկի սպասարկութիւն մը կազմակերպած է, որով 4% ին 4 տոկոս կուտայ դրամական ապանդներու։

Առեւտրական նիւթ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէնի խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաը լամասոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի չատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յանձնորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ երբ աւանդ և թէ երբ երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լամանի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով։

Ընդհ. տնօրէն
Զ. Ֆ. ՄԱՏԱԱՍ



## ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՈՆԻԿ
BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
8,000,000 ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարս 1906ին
3,700,000 ֆր.
ԿԵԴՐՈՆՆ է ՍԵԼԱՆԻԿ
ՊԱՆԱՆԱՏՈՒՆ

Գլխաւոր. և. Գալաթա (Գալաթիա և Գլ.)
Մասնաճիւղ. Պէյկոզ եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՈՆԻԿ խնամով կը կատարէ Կ. Հայոց, Եւրոպական Թուրքիոյ, Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև մեր տարբ. գործակալներուն վրայ գտնուած փոխառութիւններ։ Զեղջերու հաշիւնդ կը բանայ։ Ապանդներու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ։ Ոսկեղէնեան հրամաններ կը կատարէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ, մեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Ապանդներ կ'ընդունի է տարեկան 6, 8, 9, 12 տոկոսներ պայմանաժամերով։ Վերջապէս տեղական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով։ Պանքս ունի Սալոնիկ փոքր վճարումներու համար մի հարստական Մասնէ մէջ ունի, նաեւ [illegible]



## ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԳ.—Մէճիտիէին բարձրացումը Օսմ. Կայս. Պանքային վերագրուած բլալով՝ Օսմանեան Կայսերական Պանքան պարտք կը համարի յայտարարել թէ՝ այդ բարձրացման մէջ դեր չունի և թէ մէճիտիէ դրամը քաջալերել հեռու՝ չատ քիչ իր քաջը կը պահէ հիմա այդ դրամէն։

Աւելի բանաւոր պիտի ըլլար այդ բարձրացման պատճառները փնտռել մէճիտիէի դրամին նուազութեան մէջ, որ հեռաւոր ազգերու մէջ ունի։ Մէճիտիէին մանր դրամի ձուլուիլը, ինչպէս և նահանգներուն մէջ մինչեւ մանրամասնը մէջ առատ հանձքերուն և թերևս աւելի ուժգին ընդհանուր գործունէութեան մը հետեւանքը։

Պոլիս, 20 Օգոստոս 1910

*** Բոնսորիսէի 4 առ. հարիւր օսմ. փոխառութեան պարտատոմսերէն ու. նեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 սեպտ. 1/14ին աւարտող պարտատոմսերու թիւ 29 կտրոնները, ինչպէս նաեւ 1895 օգոստ. 1/14 թիրամին ամորթի ելած պարտատոմսերը եթէ մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս 31/13 չվճարուին, ջնջուած պիտի համարուին։ 14—9



4—52 **ՈՒԻՆՔԱՐՆԻՍ**

Կազդուրիչ խեղ գինի, որ ասխարհիս մէջտեղ գոյն բժշկիներ ընդգրկեր ԱՐԵԱՆ ԱՆՄԱՐՈՒԹԵԱՆ Սակաւարիւնութեան ԸՆԴ. ՏԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ՉԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ԳԼԽ ՍՆՆԴԱՌՈՒԹԵԱՆ

Բոլոր ականաւոր բժիշկներու գնահատման արժանացած է Բոլոր դեղարանները և դեղավաճառներուն քով կը գտնուի։ Կեդրոնատեղի, Սիրքէճի, Խորասանճի խան, Թիւ 1, 5։



## ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ ՓԷՐԱՅԷՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ՝ 130,000,000 ֆրանկ
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ՝ 39,000,000 ֆրանկ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՎԻԵՆՆԱ
Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Պոլսոյ և Բերայի գրասենեակներով), Ակրամ, Առնսիկ, Պիէլիդ, Պիլա, Պօզէն, Ֆրան, Բէյրութ, Զերնովից, Ֆրիտէք-Միտիէք, Կրաց, Ինսպրուք, Գարլոսպատ, Քրանկֆուրթ, Քրակաւ, Լէվպերկ, Մարիենպատ, Մէրան, Բիլզէն, Բրաչ, Բրօտից, Բրիլմրլ, Ս. Բոլիէն, Թարնով, Թէրլից, Թէլէն, Վիլլայ և Նէօլիպատ։

Վինրը Պանք-Փէրայն պանքայի ամէն գործառնութիւն կը կատարէ. փոխառութիւն կ'ընէ հաշուընթացով և արժէթուղթեր առնդ ձգուելու փոխարէն։ Առեւտրական թուղթեր կը դեղէ։ Զէքեր և վարկագիրներ չրջաբերեան մէջ կը դնէ ու հեռագրաւ գումարներ վճարէ Թուրքիոյ և արտասահմանի ցլեսաւոր քաղաքներուն վրայ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու վրայ քաշուած առեւտրական թուղթերու վճարումը կը կատարէ խիստ չափաւոր տակերով։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ։ Բաժնեթուղթերու գնում և վաճառում կ'ընէ անմիջական կերպով յանձնելի։ Կը գնէ եւ կը ծախէ թանկագին դրամներ ու ապարկներ, զարդասկիներ և այլն։

Վինրը Պանք-Փէրայն խնայողական Սնտուկի մասնաւոր ապասարկութիւն մը հաստատած է, 0/0ին 3½ տոկոսով և իր յաճախորդներուն խնայողութիւնները կ'ընդունի, ակսեալ ոսկեդրամ յեսուն դրուշէն։

«Սէյֆ» դրամարկղները, որոնք Գալաթիոյ կեդրոնատեղիին մէջ կը գտնուին, խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կը տրուին և ամէն ապահովութիւն կ'ընծայեն։



## ԸՆՏԻՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

Առաջիկայ դպրոցական չրջանին համար ամէն տեսակ ընտիր դասագիրքերու մթերք մը տրամադրելի է ազգ. վարժարաններու համար։ Դիմել Դաւթեան Գրավաճառութեան, Սեթեան խան, Մօյա Թաղ։



ԱՆՄՐՑԵԼԻ Է ՃՇՇԱԿ ՆՈՐ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆ, Բ. Հատոր, գին 10 ղրշ. Երեք հատորի բաժանորդագին 20 ղրշ. Դիմել Ս. Դաւթեանին, Թիւ 12, Սեթեան խան։